

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSEI JÓZSEF.

Felolvasó szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR.

Kiadja:
A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Elvonult viharfelhő.

Budapest, február 27.

(v.) „Most pedig ne fészkelődjétek többé!” — ezt a kemény izenetet küldi a cár a bolgároknak, akik szították, s a macedón ligának, amely szervezte és csinálta az aegi tengertől az ugynevezett ó-serb földig a forradalmat. A szultán okos volt, tévovázás nélkül engedett a reformköveteléseknek, sőt, újabb hírek szerint, a magyar-osztrák és az orosz diplomácia vívmányaiul jelentkező újításokat nem csupán a macedón tartomány három kormányzóságára akarja kiterjeszteni, hanem az európai Törökország valamennyi vilajetjére is. Hát ez jóval több, mint amennyit a legvérmesebb optimisták is remélni mertek. S ami még megnyugtatóbb, a szultán emez állásfoglalása nemcsak felülmúlja a várakozásokat, hanem a békepolitikát minden igényét is kielégíti. A viharfelhők tehát oszlófélben vannak, még mielőtt belőlük akár egy villámszíkra is kipattanhatott volna.

S a megnyugvás e pillanatában talán megvallhatjuk, hogy a veszedelem jóval nagyobb volt, mint amekkorát a diplomácia és a sajtó elárulni mert volna. Háború küszöbén álltunk csakugyan, amely lángba boríthatta volna az egész Balkán-félszigetet s mely azzal fenyegetett, hogy a keleti kérdést ismét feléleszti és hosszú időre végzetes zendülések és beláthatatlan következményű hatalmi elmozdítások kuforrásává teszi. Két ponton alakult ki ama krízis lehetősége, amely ha el nem háruul, egy világraszóló bonyodalom csiráit hozta volna magával. *Konstantinápoly* és *Szofia* volt e két csomópont. A porta hagyományos csökkönnyösséggel idegenkedett minden reformtól, holott tisztára láthatta, hogy a forradalmi láng egyetemes fellobbanása Macedóniában elkerülhetetlen, ha a vérig sanyar-

gatott és a végsőig elkeserített keresztény néptörzseket a közigazgatás megjavításával s a közrend biztosításával meg nem békíti. Szófiában pedig egyenesen számítottak a porta emez idegenkedésére s tehát nyilvánosan türték és suttymban segítették a Macedóniában működő forradalmi bizottságokat. A bolgár politika a macedón terület megszerzéséről ábrándozott s ez okból istápolta s bátorította a zendülés előkészületeit. Bolgár földön adott menedéket a Macedóniából megugrott forradalmároknak, titokban irányította a lázadás szervezkedését, a komitékát ellátta jó tanácsokkal s talán pénzzel és fegyverekkel is. Európa egész sajtója tudta, hogy a bolgár-macedón határszélén a lázadó bandák a fegyverfogható férfiakat időről-ídeire összecsiszították s a macedón szabadságra felekedtek. Lehetetlenség felenni, hogy amit az egész európai sajtó tudott, azt egyedül a bolgár kormány ne látta s ne tudta volna. Láttak s tudtak bizony Szófiában mindent; de ha számonkérte tőlük a diplomácia ezt az alattomos politikát, hát kereken letagadtak mindent. A számításuk az volt, hogy csak hadd gyuladjon ki a macedón forradalom, majd ott teremnek aztán a bolgár csapatok, hogy rendet csináljanak; a rend helyreállítása után pedig szépen ott felejtették volna magukat. Ezt a bevégzett ténnyt akarták ők megteremteni, arra spekulálván, hogy abba majd csak beletörődnek az európai hatalmaságok s a macedón területnek nem-bolgár néptörzsei: a szerbek, a görögök s az albánok.

Eme tényálláshoz alkalmazkodott aztán a magyar-osztrák és az orosz diplomácia akciója. A két nagyhatalom kidolgozta együttesen a reformjegyzéket s azt pártoló hozzájárulást végett bizalmasan közölte a berlini szerződés szignatárius hatalmaival. Néhány nap előtt a magyar-osztrák és az orosz nagykövet átadta

Konstantinápolyban a közös reformjegyzéket s a többi nagyhatalmak képviselői nyomban utánuk szintén megjelentek a portánál s kormányaik nevében a jegyzékben foglalt reformok haladéktalan megvalósítását ajánlották sürgősen s a legnagyobb nyomatékkal a szultánnak. Ez a formájára nézve barátságos fellépés valójában voltaképp *ultimátum* volt. Ha a porta a szokott kitérő választ adja, amelyet az európai diplomácia a gyakorlatból oly régóta s oly alaposan ismer, bizony arra alig maradhatott volna el a *kényszerítő eszközök* alkalmazása. Mert a Keleten elsősorban érdekelt két nagyhatalmasság nem tűrhette tovább azt a siralmas és nyugtalanító állapotot, amely a macedón zavarok állandóságára s a Balkán-félszigeten a politikai feszültség végzetes mértékű fokozására vezetett. S talán értesülve is volt a porta ama hadikészülődésekről, amelyeket a két hatalmasság az utóbbi időkben folytatott, nyilván azért, hogy diplomáciai fellépésüknek nagyobb súlyt adjanak s talán azért is, hogy a porta vonakodása esetén a kényszer útján szüntessék meg Macedónia három kormányzóságában a veszedelmes izgalmaknak okait. Az erélyes fellépésnek nem maradt el a sikere. A szultán megemelte magát s tüstént ráállott a reformok teljesítésére, sőt, mint már kiemeltük, ennél többet is tett: kiterjesztette ugyan-e reformokat még más három vilajetre is. Ezt is okozta cselekedte, mert ezzel sikerülni fog azt elkerülnie, hogy az elégtelenség s a forradalmi hangulat a jövőben ne vándoroljon át a jobban közigazgatott Macedóniából az őállapotban hagyott többi tartományba.

Szófiában pedig ugyanekkor nagy megörökönnyödés állott be. A cár hivatalos lapjának egy erélyes hangú kijelentése idézte elő ezt a hatást. Az volt megírva a kommunikéban, hogy a bolgár politika hiába számít

TÁRCA

Lakás-keresők.

A Budapesti Napló eredeti tárcája. —
Írta: Goda Géza.

Csöndesen ülök szobámban s egyre a szemben lévő fal világos tapétáját nézem. Halovány barackvirágok vannak rajta. Ezer meg ezer egyforma, élettelen virág, mintha egy modern egyenruhás virág-hadsereg volna.

— Utálatos! — gondolom. — Imitált flóra. Egyszerre mintha a házmaster beleszólna a gondolataimba. Mosolyog, bizalmasan szemtelen mosoly van az arcán s szemével hunyorgat:

— Bocsnát! — mondja — Ez a tapéta! Ez nagyon szép. Azért a pénzért! Hatszáz koronáért, előszoba, fürdőszoba...

— Ez? — gondolom. — Ez? Kedves barátom! Ez barackvirág magánál? Ez a halovány, gimberedett levelű löhére? Es ezt ki merik nevezni barackvirágnak? Nagyon érdekes emberek maguk! Mondhatom, nagyon érdekesek!

Senki sincs körülöttem s csönd van. Látom, hogy ebben a pillanatban az egyik barackvirág kelyhére egy légy száll.

— Ez az! — gondolám diadalmasan. — Ezek a fővárosi virágok! Nem méhek szállnak rájuk, hanem legyek. Ugy! Most legalább nagyon stilserü a dolog. Érdekes, hogy egy szemtelen, közönséges légynek milyen stilszerű gondolatai vannak!

Egyre néztem ezt a legyet s valami káröröm van bennem, mikor arra gondolok, hogy

ebben a barackvirággal ékes tapétás szobában a nyáron más ember fog lakni. Valami idegen ur, aki itt fog ülni a helyemen s nézni fogja, amint sok száz, meg száz légy száll be majd az ablakon, letelepszik a barackvirágok kelyhébe, zümögni fog, röpködni fog s elárasztja a falakat. Vagy valami kövér asszonyság veszi bérbé a lakásomat, aki egész nap sopánkodni fog a szomszédoknak, hogy nincs maradása, mert megeszik a legyek.

Most esőngetnek az előszobában. Kimegyek s kinyitom az ajtót. A házmaster áll elöttem s ugyanaz a szemtelen mosolygás van az arcán. Így szól:

— Egy nagysága akarja megnézni a lakást.

— Nézzel! — mondom s sietve megyek vissza a szobámba. Elfoglalom a helyemet és várok. Azt gondolom, hogy illenék fölállni legalább, köszönni a belépőnek s végigkialauzolni a lakásban. Valami kimondhatatlan irigység száll meg s tulajdonképpen tolakodásnak tartom, hogy egészen idegen nagyságok jönnek a szobámba.

— Nem állok föl! — gondolom. — Nézzé meg maga, ha tudja, ha kedve tartja. Elvégre az ember nem köteles vele, hogy előzékeny legyen.

Most egy kövéres asszonyság lép be. Nagy aranylánc van a dereka körül s a térdéig lóg rajta a loronyója. Hidegen köszönt felém s csak annyit mond:

— Bocsnát!

— Kérem, — mondom.

Az asszony körülnéz, megáll s érzem, hogy nem a lakást nézi, hanem a butorokat, a könyveimet, a divánon heverő apró váncosokat.

Azt gondolom, hogy ez tolakodás és indiskréció. Végtelen harag támad bennem s gúnyosan nevetek.

— Nagyon kedves — mondja s affektálva húzza el a száját.

Jól esik, hogy dicséri a váncosaimat s most már megbocsátok neki egy pillanatra. Fölállok s így szólok:

— Igen. Az egész lakás nagyon jó. Nagyon ajánlom!

A házmaster csöndesen rám néz, hunyorgat s közbesszi:

— Semmi baja sincs. Nyolcszáz koronáért nem lehet többet kívánni. Van fürdőszoba is. Villany...

A kövér asszonyság mosolyog. Egy kissé ideges s mintha most szállna belé valami bizalmatlanság.

— Tessék csak maradni — mondja s felém int a loronyójával. — Ne zavartassa magát. Köszönöm, majd megnézem a dolgot magam.

Erzem, hogy ez annyit jelent: Ne dicsérd nekem! Minél jobban dicséred, annál bizonyosabb, hogy valami rejtett hibája van. Nem vagy őszinte ember! Olyan vagy, mint a többi!

— Köszönöm — mondom magamban s meghajtom magamat. — Asszonyom!...

Csönd van. Az asszony most az ablakhoz lép, kinéz rajta s ez alatt az jut eszembe, hogy tulajdonképpen rá kellene rivalnom s szemébe vágnom a következőket:

— Asszonyság! Maga ide jön a szobámba, betolakszik, körüljár, végignéz minden butoromon, könyveimen, képeimen s aztán gondolatban meggyanusit, hogy cimborája vagyok a házmasternek. Fizetett bérence a háziurnak. Olyan ember, aki dicséri a rosszat, hogy hasznót hajtson a háztulajdonosnak! Azt hiszi? En cimborája tudnék lenni egy kapitalistának? Ea?

Nem szólok semmit. Várok s mosolygok. Egyszerre önkéntelenül megszólított az asszonyt.

— És a tapétát?

alattomos igazgatókódásaiban a felszabadító cár támogatására, mert Oroszország a mi monárchiánkkal együtt a keleti egyensúly zavartalan fenntartásán örökös és a macedón reformok kivívásával befejezettnek látja működését; ha tehát a bolgárok továbbra is megmaradnának kalandos politikájuk mellett, akkor ki vannak szolgáltatva a török retorzióknak, mely esetben egyetlen orosz bakának csontjait sem áldozná fel a cár a csínytevők bünhődésének enyhítéséért. Ez a jéghideg vizsgálat kijózanította Szófiában a nagybolgár mámorból az embereket. A múlt héten még gyávasággal vádolták Ferdinánd fejedelemet és kormányát, amért hatóságai erőszakkal oszlatták fel a bolgár földön settenkedő macedón-bizottságokat. Ma már belátja a bolgár nép, hogy fejedelem és kormányja nem gyáva volt, hanem előre-látó, mert olyan időben vonultak vissza a forradalmi kalandok politikájától, amikor azt még a maguk nyilvános kudarca s az ország kára nélkül teheték.

S ezzel le van szerencsésen fűva a keleti válság. Itt-ott felbukkanhat még macedón földön egy-egy fegyveres csapat, olyik helyen előfordulhat még valamely vicinális méreli zendülés. De egyetemes konflagrációtól nem kell többé tartani. A diplomácia jó munkát végzett. Nagy bajt hárított el a megteremtette a tartós béke előfeltételeit Európa oly pontján, amely körül már évek óta a villámterhes viharfelhők sűrű tömege gomolygott.

ORSZÁGGYÜLÉS

Budapest, február 27.

Ma már megint esősebb mederben folyt a vita. Ugron Gábor kiállott a sorból s helyette a vitarendezők kisebb kaliberű embereket rukkoltattak ki. *Beniczky Árpád, Kovács Pál, Eitner Zsigmond* beszélt a javaslat ellen s akadt ugyan néhány élesebb szóváltás, de vihar nem volt. Gépiesen leíródott a nap: semmi sem történt.

Az egyetlen jelentős beszédet *Szemere Miklós* mondotta, aki minden várakozás ellenére tisztán katonai szempontból szövegezte a javaslatot. Ez talán hiányossá is tette a beszédet, mert úgy festett, mintha a nemzet kulturális szükségleteiről meg is feledkezett volna a szónok. De nem volna igazságos, aki fölténné Szemeréről, hogy a kulturális szempontokról csakugyan meg tudna feledkezni. Az ilyen föltesítés rá nem szolgált. Ma azonban katonai szempontból beszélt csak, mert nem a kul-

tusztárcá van napirenden. S azt már aztán meg kell adni, hogy katonai szempontból a legkomolyabb beszédet mondotta s igazán fején találta a szöveget, mikor azt fejtegette, hogy a katonaságot nem parádé-lépésre, hanem a céllovsásban való bizottságra, a találni tudásra kell nevelni, sőt ezt a nevelést jóval korábban kell kezdeni, német és olasz mintára nagyobb súlyt fektetvén a polgári lövédekre. Szemere haborzás nélkül kimondotta, hogy a tudományos diploma mellett respektálnia kellene a katonaságnak azt a legfontosabb katonai tudományt is, ha valaki már készen hozza magával, amit a katonaságnál kellene megtanulnia. Aki biztos céllovó, az már félkatonája: — annak sem kell tovább szolgálnia, mint a diplomás embernek. S ez helyes álláspont. Szemere mindezt szakszerűen, formásan, sokszor elmésen fejtegette ki s tetszett is az egész törvényhozásnak. Minthogy azonban a maga speciális szempontjából a hadsereg mai rendszerét Szemere elítélte, a szélsőbal a saját gusztsza szerint próbálta appreciálni a beszédet s néhol tüntetve helyeselt, végül pedig, mikor Szemere nem mondta ki expressis verbis, hogy elfogadja a kormány-javaslatot, a szélsőbal egyszerűen azt hirdette, hogy Szemere a javaslat ellen beszélt. Hát ez persze szándékos tévedése volt a szélsőbalnak. Mert Szemere éppen azon kezdte, hogy megkülönböztetett bizalommal van Széll Kálmán iránt, akit a gondviselés tartogatott e nehéz időkre s akinek bölcsesége legjobban fogja megoldani a katonai kérdést is. Amit tehát Szemere a hadsereg szempontjából kívánatosnak jelzett, azt éppen Széll figyelmébe kívánta ajánlani, mert benne bízis s töle várja az orvoslást.

A képviselőház ülése február 27-én.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: Gróf Apponyi Albert.

A kormány részéről jelen van: Széll Kálmán miniszterelnök.

Elnök bemutatja a beérkezett kérényeket a katonai javaslatok ellen.

(Az ujonc-javaslat.)

Beniczky Árpád: A javaslat ellen adja szavazatát az önaló magyar hadsereg híve, mely egyforma védője lenne a hazának s a királynak. De még a honvédség is — teljesen fölszerelve műszaki csapatokkal s tüzességgel — képes volna nemzeti feladatát teljesíteni. A honvédséggel azonban nem törődnek. Már ezért sem szavazza meg a javaslatot.

Szemere Miklós: A Széll-kabinet iránt őszinte bizalommal viseltetik; garanciát lát különösen Széll Kálmán személyében, akit nehéz, válságos idők elhárítására a gondviselés tölt előtérbe; (Ugy van! Ugy van!) a jobboldal (a középben) aki mostanig mindent államértelemmel tapintattal oltott meg (Ugy van!

— Csakugyan kár volna — mondtam. — Nagyon szép ez a tapéta.

— Gyönyörű! — mondta az asszony.

— Nyolcszázkoronás lakásban egész Pestben ilyen — szóló közbe a házmaster s végigsimította kezével a falat.

Az asszony még egyre gondolkodott, hogy mitévő legyen.

— A Malvin érti az ilyeneket — mondta aztán hirtelen. — Fölvívjam?

— Hívd.

A kövér asszony újból kiment, lekiáltott az emeletéről s két perc múlva még két kövér asszony jött be a szobába. Azt hiszem, rokonok voltak. Most már hatan álltak a szobám közepén, rendezgettek, a diván alá néztek, fölhajtották a szőnyeget, kitárták az ajtókat, konferáltak, vizet eresztettek a fürdő-szoba csapjából, benéztek a kályha ajtaján, aggodalmaskodtak, biztatták egymást, meg újra lebeszéltek egymást s végre elhatározták, hogy holnap újra előjönnek s elhozzák Rózsikákat.

— Több szem többet lát — mondta mosolygva az asszony s lebecsültotta a lornyóját. — Rózsikák nagyon értenek a dologhoz.

Csöndesen ültem a széken s számolgatni kezdtem az ujjamon. Az asszonyka, a férje, a két gyerek: az négy. Malvinék: az hat. Rózsikák: az tíz. A többiek: az száz meg száz. S mind olyan kövérek. Olyan nagyon kövérek. El sem férnek majd ebben a lakásban, ahol két szoba van, fürdőszoba, előszoba, villany és egy barackvirágos tapéta.

Meghajtották magukat s elmentek. Sorban, egymásután vonultak végig az előszobán, hangosan beszéltek s nekem úgy tetszett, mintha száz meg száz légy zümmögne valahol, beszélna a szobámba s letelepednék a hamis, gömberedett levelű, barackvirágokkal ékes tapétára.

jobbfelel.) és hiszi, hogy a jelen esében sem fogna más valaki bölcsében intézkedni, mint ő fog a honvédelmi miniszterrel együtt.

Gabanyi Miklós: Aki azonban maródit jelentett, (Derültség Elnök csenget.)

Szemere Miklós: A hadseregkérdésnél nem államjogi szempontból, nem is politikai szempontból, sem nemzeti magyar szempontból indokli, hanem egyszerűen a hadsereg legzülkségesebb és legelső kellékéről, a véderő harcoképességéről óhajt beszélni, tisztán technikai szempontból. Sokan külföldi nemzeti magyar hadsereget óhajtának szervezni.

Komjáthy Béla: Minden magyar ember! (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon. Mozgás jobbfelel.)

Thaly Kálmán: A régi Szemerék is! Szemere László kuruc brigáderecs volt!

Szemere Miklós: Savoyai Eugén, akinek vitézi kardja három urának és császárnak koronáját halmozta babérokkal...

Thaly Kálmán: És aki a magyarokat „cauaille”-nek nevezte!

Szemere Miklós: Világosan említi memóriájában, hogy ajánlotta négy hadsereg felállítását: egy magyar, egy esetet, egy osztrákot és egy vallont. Azokat a jeles katonákat akik a közös hadsereg intézményét tarták a legjobbnak, legelőnyösebbnek a seregünk harcoképességére, azokat névszerint nem idézi csak annyit mond, hogy így gondolkozik az egész eite osztrák-magyar táborki kar. Ha azonban valaha a jövőben nemzeti önálló magyar had-erő állítatnék fel, akkor két dolgot kikerülni aiig lehetne: először, hogy vigan szavazza meg a parlament mindig a költségeket, akár a páncélos ágyukat is, mert senkivel sem könnyebb bánni, mint a magyarval. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Másodszor, ha a sereg véreséget szenvedne, (Mozgás a szélsőbaloldalon) nem mondhatnák, mint mondották mindig a multban, hogy megverték az osztrákot, de be kellene tudni magunknak a szerencsétlenséget és el kellene vállalni a felelősséget.

A hadsereg delikát és egyszerűsmdn legfőképpen járó kérdésében, a harcoképességi szemponton kívül nálunk egy picike parányt belejártott úgy Savoyai Jenő idejében, mint 1867-ben is a politika. Politizálni pedig erről a témáról nem kíván. Az egész ügy nem is egyedül a mi hatáskörünkbe tartozik sőt intézkedik benne a hadak legfőbb ura, a magyar király és ebben megnyugszik. (Helyeslés jobb felel.) Ha hadseregünk harcoképességét emelni akarjuk, akkor az agrár-és merkantil-erények mellett legelő a hadi erényeket kell a magyarba beleoltani. (Féltájtások a szélsőbaloldalon: Van abban elég!) A polgárokat ifjúkortól így nevelni: csak akkor lehet a nemzet valóban erős és hatalmas. (Ugy van! Helyeslés jobbfelel.) Ezen az alapon lehet aztán álmodni a magyar imperializmusról. A harcoképesség növelésének alapja a céllovság.

Honvédelmi szempontból többet ér egy törpe, pupos, aki talál mint egy atléta, egy Herkules, aki a tegyverrel bánni nem tud és hibázik. (Helyeslés.) Mikor az ellenséggel áll a sereg szemben, akkor nincs sárga zsinór, veres zsinór és portepe, akkor löni kell tudni és aki nem talál, legyen bár 77 ése, legyen laptuajdonos, és akadémiai tag: rossz katona. A hadsereg győzelme itt fordul meg. Erre kell a nevelés és a tréning. Allandó szövetségeseink, Németország és Olaszország nagy gondot fordítanak a céllovságra és mindkét államban nagy segítségére vannak a hadseregnek a számos és régi lövés-gyuletek. A porosz hadügyminiszterium 1891-ben 100.000 márcia díjat tűzött ki egy olyan vaktöltésre, amely lehetőleg ugyan rugjon, ugyan durranjon és annyi füstöt adjon a hadgyakorlatoknál később, mint az étes töltés háboruban. Ilyen gondal készíti elő és szoktatják a porosz katonát minden detailban.

Vesszi József: Minálunk spórolnak a vaktöltéssel! (Ugy van!)

Szemere Miklós: Másik allandó szövetségeseink, Olaszország, előlár a céllovságet terén. A céllovság maga egy nemzeti intézmény: „Tiro a segro Nazionale.” Még Umberto király urakodása alatt létesült. Angliában most a boer háború óta óriás mozgalom van a lövédek felállítására. Az angol nemesség színvirága lenn volt Transvaalban. Anglia leggazdagabb földesura, a westminsteri herceg, mint völegény harcoita végig a háborút lord Roberts oldalán szárnysegédi minőségben. Anglia első pairja, a norfolki herceg pedig már mint — gondolom — nagypapa harcoit és önkénteskedett lenn. És ezek a nemes urak, akik lekezesen kockáztatták életüket Transvaalban Angliáért, most zsebükbe nyúznak és örömmel pótolják, ami náluk nem volt építettek lövédeket és így biztosítják a jövőnd Anglia uralmát, az angol faj szupremáciáját, az angol imperia- lizmust. Magyarországon a polgári lövédek semmi összefüggésben az államal nincsenek és semmi se- gélyben nem részesülnek, sem a magyar alantól sem a hadikincstártól. Mondhatnám, hogy náunk a cél- lövédek divatja párhuzamban hanyatlott a fegyverek pontosságának és a céllovságet fontosságának eme- kedésével. (Igaz! Ugy van!) Ausztriában sokkal több a lövéde és a lövé. Nálunk vannak a tüzességnél jó lövék. A hadi tengerésznelm egy jó lövé értéke, na lehet, még nagyobb, (Ugy van!) mert minden lö- vés sok ezer forintba kerül és egy ágyúval csak bizonyos számú lövést lehet tenni.

Nálunk, kevés történik a céllovság emelésére, mintha a találat nem is volna a modern katona legkeresettebb attribútuma, a legelső hadi virtusa. Azt örömmel konstataim, hogy a szakmuiszterek báró Fejérváry különösen és Pireich közös hadügyminis- terünk telve vannak a legnagyobb jóakarattal minden honvédelmi kérdés iránt, így a céllovság iránt is. Tö- nyeken változtattak azonban ök sem tudnak: eh- vez nevése kell és inszrució. (Helyeslés jobb- felel.) Katonaságunk, egy gyalogságunk a gyalog- sági Manicheerrel, mint lovasságunk a karabélyival

Rám néz, aztán a szeméhez emeli a lornyóját. — A tapéták? — mondja. — Nagyon jók. Nagyon szépek.

— Barackvirág, — mondom.

— Igen? Barackvirág. Nagyon szeretem. A férjem is nagyon kedveli. A barackvirágban van valami poetikus.

— Igen, — mondom — a barackvirágról mindig a tavasz jut az ember eszébe.

A kövér asszony mosolyog s hogy a tavaszt említettem, rám villantotta a szemét. Nyilván azt gondolta, hogy szépet akartam mondani neki. Egyszerre lengén kezd lépegetni, mosolyog s a lornyójával ütögeti a tenyerét.

— Azt hiszem, — mondja nyujtott hangon — a férjemnek is fog tetszeni.

— Biztos! — mondja a házmaster.

— Megengedi, hogy behívjam a férjemet is?

— kérdezi felém fordulva. — A két gyerek is künn van.

— De kérem! — mondom. — Tessék!

A kövér asszony kiment és kiszült az ajtón. Csakhamar egy kövér, pápászeses ur lépett a szobába s kézenfogva vezetett két matröz- ruhába öltöztetett gyermeket.

Most már négyen álltak a szoba közepén. Az asszony hangosan beszélt s olyan otthonosan, mintha a saját szobájában volna.

— Ide tesszük a kredencet — magyarázta. — Ide a divánt a törökös szőnyeggel. A két ablak közé az órát és a Lajos bácsiék arcképét.

A férj intett. Helyeselt. A két gyerek a könyveszekrényem előtt állt s tutogott. Képes könyvet kerestek s félhangosan betűzték a köny- vek címét. Az asszony már a képeket rendezte el a falakon, mikor a férje beleszólt:

— Egészen eltakarod a tapétát!

Egy pillanatra összenéztek, mintha valami nagy problémáról volna szó. Belátták, hogy ezt a szép tapétát nem szabad eltakarítani, viszont a képeket is föl kell akasztaniok.

mód nélkül keveset ló. A céllövészet egy mostoha árvagyernok. Hiányosok a csapatoknál a kiosztott fegyverbélés, dacára az esetleges nagy jókara-
tanak a tisztek részéről. A katonáknak kiosztott
fegyverek igen különbözően bordanak. Minden katoná-
nak külön tanulmányozni kellene saját fegyverét.
(Igaz: Ugy van!) Az egyenes önkéntesség intézménye
politikailag és társadalmilag nagy horderejű. Kivált
ságot ad a vagyonos embernek és a tanult ember-
nek, a vagyonnak, amely diplomációt és szellemet párosul.
Ez a törvény bizonyony meg is fog maradni az ész-
és a pénz-arisztokrácia nem kis kényelmére, nem is
merek ellene szólni de hadilag semmi előnye nincs.
Nem a harcoképesség előnye lebegett a törvényhozók
bölcs szemét előtt, amikor alkoták, nem is a sokat
emlegetett igazság és egyenlőség de nyilván egyéb
kiszéledési és társadalmi tekintetektől.

De ha már ez megvan akkor adjunk privilégium-
okat a nemzeti harcoképesség névja emelése szem-
pontból is. (Helyesítés a bal- és szélsőbaloldalon.)
Szolgálatnak azok a fiatal polgárok, akik a céllövés-
ben már a sorozáskor kitűnnek, rövidebb ideig.
(Helyesítés balfelől.)

Szolgálatnak azok is rövidebb ideig, akik szol-
gálat közben bár, de a céllövésnek és a találatnak
nagy fokát érik el. (Helyesítés a baloldalon.) Így aztán
Csztárszerüleg igyekezzék fogóélt löni tanulni minden
ifju. Nem tartozik azok közé, akik a népban csak
pézt- és véradó-alapot látnak. (Helyesítés a szélsőbal-
oldalon.) de mint gyermeke ennek a fajnak, látja
benne a magyar nemzetet, amely érez és amelyvel a
szíve együtt dobban. Ha a nemzet vére és vagyona
áldoztatik, használják fel azt helyesen. Neveljük a
fiataliságot a hadi erényekre és korszerűséget öntsünk
a seregbe. De mi örökké csak víztünk és nem
organizálunk. Emeljük a nemzeti véderőt pozitív
eszközökkel. Nekünk intézmények kelencen. (He-
lyesítés a baloldalon.) Zaj. Elnök csemetek.) Jobb
és ocsóbbá tenni a hadsereget, ez lenne a hon-
védelem és a vezérkar legnagyobb glóriája! (He-
lyesítés a szélsőbaloldalon.) Intézményeket nekünk l
Mert elvész Tokaj, Budavár, elvész a magyar becsület.
(Élénk helyesítés és éljenzés a jobb- és baloldalon.) A
szónokot számosan üdvözlék. Felkiáltások a szélső-
baloldalon: Nem fogadják el a javaslatot! Felkiáltások
jobboldalról: De elfogadják! Zaj.)

Eltér Zsigmond: Nem fogadják el a javaslatot,
mert nyílt lövel akar megjelenni választói előtt. Ezután
gróf Andrássy Gyulával polemizál s egy anekdotát
mond el annak bizonyítására, hogy idős gróf And-
rássy Gyula büszke volt arra, hogy 48-ban fel akar-
ták akasztani. Foglalkozik Welsersheimb és Luenger
beszédeivel; az előbbinél azt kifogásolja, hogy az
osztott hadsereg egysége érdekben a felsőlegre hivat-
kozik. Szóba hozza a komáromi esetet, amelyben
közös tisztek „magyar kutyai”-kiáltással vágtak le egy
magyar polgárt. (Nagy zaj a szélsőbaloldalon.) Önkén-
teseket, akik a Kossuth-szoborra adakoztak, huszonegy-
napig fogságot büntették meg. Mindzet a feketes-
sárga rongy érdekében tessék.

Elnök: Figyelmeztetem a képviselő urat, hogy
egy szomszéd állam jelvényeit sértegetni nem szabad.

Eltér Zsigmond: Nem fogadják el a javaslatot,
hanem határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a
közös hadsereg legénysége a magyar alkotmányra
esküdjék fel. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Elnök az ülést 10 percre felfüggeszi.
Szünet után az elnök székét Tullian Béla fog-
lalta el.

Elnök: Jelenti, hogy a fávólévó honvédelmi
miniszter Gromon Dezső fogja helyettesíteni.

Kovács Pál: Pénzügyi s katonai szempontból
bírája a törvényjavaslatot. Felolvassa azon helységek
neveit, ahonnan kérényvek érkeztek be a javaslatok
ellen s ezzel azt akarja bizonyítani, hogy a választók
nincsenek összhangban képviselőikkel. Másrészt az is
bizonyos, hogy másképpen beszéltek a választóközön-
ség előtt, mint most. Felolvast több programbeszédet,
melyben a többség képviselője megígérte, hogy nem
fogják felemelni a nép terheit. Rosenberg Gyula (Za-
jos derűtség.) a kétéves szolgálat hívének vallotta
magát.

Rosenberg Gyula: Vallom most is.

Kovács Pál: A többség képviselői nem öntenek
tiszta bort a pohárba. (Zaj jobboldalról.)

Báró Feilitzsch Arthur: Ilyent ne tessék mon-
dani! (Zaj.)

Gabányi Miklós: Nem képviselők, hanem kép-
mutatók. (Zaj.)

Elnök rendentartja Gabányit. (Helyesítés jobb-
felől.)

Borbély György: Gabányi ur tisztelje kép-
viselőtársait, ha tiszteletet követel saját magának! (Zaj
a szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Rend! Rend!)

Bátkay László: Vízet neki!

Förster Ottó: Nem parancsolva egy kis habot,
Borbély, ehhez a beszédhez. (Derűtség.)

Kovács Pál: Chernel György is megígérte, hogy
felkarolja a szegény nép érdekeit. (Zaj az ellenzéken.)
Ez a mas-lag, melylyel a többi eltakarjuk. Károlyi
Antal ugyanigy nyilatkozott. Gajári Géza szabadsá-
giondának tartotta a legénységet a nyár folyamára
Wolfer Tivadar nem beszélt oly részletességgel vá-
lasztói előtt, mint a Házban. Szintén a szabadságolást
őnarította.

Szemere Miklós: Jó gondolat.

Kovács Pál: De meg is kellene valósítani. Azt
hiszi hogy ha a kormány eddigi politikáját folytatja,
a hatvanhetes alap megrongál, megvenyenti majd a
függetlenség párt, a néppárt is a hatvanhetes alapon
ál s nem volna rá kívánatos, hogy ez a változás
bekövetkezze.

Förster Ottó: Adja Isten! (Nagy derűség.)

Kovács Pál: Határozati javaslatot nyújt be az
iránt, hogy a törvényjavaslat tárgyalását szakítsák
meg és csak akkor folytassák, ha a létminimura
vonzakozólag már törvényes uton intézkedtek.

Elnök: A Ház hozzájárulása mellett a holnapi

ülésre a katonai törvényjavaslatok tárgyalását és az
interpellációkat tűzi ki.

Nessi Pál a kérényvek tárgyalását kéri a hol-
napii ülésre kitűzni.

Szell Kálmán: Az ellen nekem soha sincsen
kifogásom, ha valamelyik képviselő ur a Házról olyas-
valamit kíván amit a házszabályok előírnak. A ház-
szabályok azonban azt írják elő, hogy a kérényvek
sorsjegyzékének három nappal előbb kiívéve kell
lennie. Amennyiben tehát ennek elég van téve, semmi
kifogásom eleme, hogy holnap a szokott időben,
amint azt a házszabályok előírják, tárgyalassanak a
kérényvek. (Általános helyeslés) ha pedig ennek elég
nem volna téve, hát akkor majd holnaphoz egy hétre
felelnék meg a Ház a házszabályok ezen kívánalmá-
nak. (Felkiáltások a jobboldalon: Nincsen elég téve l
Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Kérjük konstatálni!)

Elnök: Javasolja, hogy fél 3 órakor az inter-
pellációkat, fél 2 órakor a kérényvekre térjenek át.

Nessi Pál: Ugy tudom, hogy 12 órakor kell
áttérni a kérényvek tárgyalására!

Kabik Béla: Ez a szokás! (Ellentmondások a
jobboldalon.)

Szell Kálmán: Tudom, hogy a képviselő ur mit
proponált, hanem én azt is tudom, hogy hogyan szó-
lanak a házszabályok és mi az egész eljárás s a
magam részéről annak megtartását kérem. En tehát
hozzájárulok ahhoz, amit az elnök ur javasolt. (He-
lyeslés.)

Elnök ehhez képest hirdeti ki a határozatot.
Ülés vége délután 3 órakor.

BELFÖLD

Minisztertanács. Ma délután miniszterta-
nács volt, amelyen a kabinetnek a fővárosban
időző valamennyi tagja résztvett.

Az agrár golya. A nagybirtokosok iro-
dalmi kasznárja ma kijelenti, hogy egyedül hagy
minket a harci porondon. Magyarul ezt úgy hív-
ják, hogy „Bückwärtskonzentrierung”. Menekvése
közben a szaladó hős jédten motyog valamit a
vitaköziás modor elfajlásáról s piaci nyelveske-
désről és holmi bunkósbotot is emleget. No hát
csak jöjjön az a bunkósbot. Aki hozza, annak a
hátán fog biz az eltörni.

Küldöttség a kereskedelmi miniszternél. *Láng*
Lajos kereskedelmi miniszter gyengékedése miatt gróf
Wickenburg Márk államtitkár fogadta tegnap a buda-
pesti I. és II. kerületi törvényhatósági bizottsági ta-
goknak és a budapesti (budai) kereskedelmi társulat-
nak küldöttségét, akiknek nevében *Kollár* Lajos királyi-
tanácsos tolmácsolta a kérelmet, hogy a Lánchid-
Rudasfürdő közüti vasúti összeköttetés végre léte-
sítették. Az államtitkár szívesen fogadta a küldöttség-
et és megnyugtatta a felől, hogy rövid idő alatt
jelentést tétet az ügy állásáról és azt a közönség jogos
óhajtaása értelmében igyekszik megoldani.

A képviselőház bizottságaiból. *A képviselőház*
könyvtári bizottsága gróf *Apponyi* Albert elnöklete alatt
ma délelőtt 9 órakor ülést tartott, amelyen *Pekár*
Gyula előadó ferálta a segédkönyvtárnoki állásra vo-
natkozó pályázat ügyében. A bizottság aztán folyó
ügyeket intézett el. — *A számviteli bizottság* ma dé-
lelőtt 10 órakor *Böszörményi* Sándor elnöklete alatt
ülést tartott, amelyen *Wassersheimb* a képviselőház
1902. évi II. félévi számadásait. A bizottság mindent
a legnagyobb rendben talált és ehhez képest a Ház-
nak javasolni fogja a felmentvény megadását.

A polgári perrendtartás. *A képviselőház igazság-*
ügyi bizottsága február 27-án *Fabiny* Teofil elnöklete
alatt folytatta a polgári perrendtartás törvényjavasla-
tának tárgyalását. Mielőtt a bizottság a javaslat
tárgyalását megkezdte, *Sainák* Imre a napirend előtt
annak az óhajtatnak adott kifejezést, hogy a tisz-
viselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatnak a
bírákra és a bírósági tisztviselőkre vonatkozó részét
igazságügyi szempontból az igazságügyi bizottság is
bírája meg. Miután a felvetett kérdéshez *Ploss* Sándor
igazságügyminiszter és a bizottság több tagja is
hozzászólt, a bizottság a napirend előtti felszólalás
tárgyában a határozathozatalt mellőzte és áttért a
perrendtartási javaslat tárgyalására. A bizottság a
194. §-tól a 207. §-ig haladt és így az érdelemes
tárgyalás előkészítésére vonatkozó rendelkezések leg-
nagyobb részét is elintézte. A legtöbb szakasz változat-
lanul fogadta el a bizottság. A 207. §-nál *Simonyi-Semadum*
Sándor felszólalása után az igazságügyminiszter hang-
súlyozza, hogy a szóbeliséget egészen kell akarni,
mert különben nem vihők keresztül. A javas-
lat sem mellőzi az írás felhasználását, de csak ott, ahol
az szükséges, vagy előszerű. A ker-tnek, amelyben a
tárgyalás tolyik, a fixirozására szükséges az írás; de
magaának a tárgyalásnak csak szabad beszédben és
szabad ellenbeszédben lehet történnie. Ha rátérünk az
előkészítő iratok felolvasására, ezzel elémeltük a szó-
beliséget: a szóbeli előadáson mindkevésbébb suly
lesz, az lesz az irányadó, ami az előkészítő iratokban
van és oda fog fejlődni az eljárás, hogy a felek min-

dent az előkészítő iratokba fognak beleírni és a szó-
beli tárgyalást teljesen mellőzik. Egyébként a 229. és
a 249. § gondoskodik arról, hogy az elnök a hiányos
szóbeli előadást kiegészíthesse. *Mandel* Pál föltétlenül
ellene van mindennek, ami a szóbeliség alapelveit
megtámadja vagy megkerüli. Ha fellelvásokat tűrünk,
soha sem lesz szóbeli tárgyalás. *Visontai* felszólalása
után a bizottság ezt a szakaszt is változtatlanul el-
fogadta. Azután a tárgyalás folytatását március 3-ának
délutáni 5 órájára halasztották.

A magyar honosság. *Wlassics* Gyula vallás-
és közoktatásiügyi miniszter Báos-Bodrog-, Torontál-,
Temes- és Krassó-Szörény-megyek tanfelügyelőjéhez a
következő körrendeletet intézte:

Figyelemmel az 1838. I. törvénycikk 15. §-ára,
melynél fogva állami tisztségre csak az nevezh-
hető ki, aki magyar állampolgár, eméllőgva fel-
hivom a királyi tanfelügyelőseget, hogy az ál-
lamj kisérdővők, állami elemi iskoláknál az
ővónói, illetve tanítói állomásokra kirandó pá-
lyázati hirdetésekben jövőben mindenkor kösse ki
azt, hogy a pályázók magyar honosságukat igazolni
kötelesek. Kinevezésre, sőt helyettesítésre is a ki-
rályi tanfelügyelőség mindig csak magyar honost
hozzat javaslataba — és teendő javaslataiban azt a kö-
rüményt, hogy a javaslatba hozott ővónó, tanító,
tanítóno magyar honos-e, mindenkor külön is
hangsúlyozni köteles. Javaslatai alkalmával tehát
nem elégedjék meg Magyarország szerzett tan-
képesítő okmány bemutatásával, — mert ilyet
külföldi honos is megszerezhet. — *hanem az ok-*
mány nyomán és adatai alapján követelje az érdekelt
jél magyar honosságának beigazolását is.

Ügyeljen továbbá a királyi tanfelügyelőség
arra, hogy a területi rendelkezések a községi nép-
oktatási intézeteknél hirdetendő tanítói tanítóno
pályázatokba is bevéssenek. Budapest, 1903.
évi február hó 17-én.

Wlassics Gyula s. k.

Igazolt mandátum. A képviselőház állandó iga-
zoló bizottsága Szentiványi Árpád elnöklete alatt ma
déllelőtt 11 órakor ülést tartott és *Belicska* Béni elő-
adó referálás mellett megvizsgálta *Rudany* Sándor
Nyitrai megválasztott képviselő megbízólevelét, amely-
et a törvény követelményeivel megegyezőnek talált
és ennek következtében *Rudany* Sándort a kérényve-
zésre kiszabott harminc nap fenntartásával igazolta.

A napirend előtt. A függetlenség párt elnök-
sége a lapok utján felkéri a párt tagjait, hogy a kép-
viselőház holnapi ülésén már tíz óra előtt okvetlen
megjelenjenek. Ertesztésük szerint a felhívás azzal
van összefüggésben, hogy a párt a holnapi ülés napi-
rendje előtt szóvá akarja tenni a Reibersath tegnapi
ülésén Magyarország ellen elhangzott kiakadásokat,
különösen báró *Wassersheimb* landwebrminiszter nyilat-
kozatát.

Vizsoly a szerb egyházban. *Karlócáról* távira-
tozzák: *A kongresszusi választmány* egyhangulag elha-
tározta, hogy a szerzetesek áskálódásaival szemben a
kongresszusnak a kolostor-kormányzat reformjára
vonatkozó határozata ügyében az államkormányzás első
tüzetes memorandumot terjeszt és egyuttal a kong-
resszusnak összes többi megtámadott határozatát is
alaposan megokolja. A nemzeti egyházi bírtok
felügyelőjévé báró *Rajacsvics* Józsefet választották meg.
A választmány megállapította a nemzeti titkár zagrábi
tartománygyűlési mandátumának hivatalos kötelessé-
geivel való inkompatibilitását, de az elnökölő pártíráka
határozathozatalt előtt távozott az ülésből.

KÜLFÖLD

Törlések a német hadügyi budgetből.
A német birodalomgyűlés költésgevetési bizottsága
tegnapi ülésében több tételt törölt a hadügyi
költésgevetésből, ezzel akarván dokumentálni a
katonai kormányzat gazdálkodásával való elég-
letlenségét. Ez az eset sokkal érdekesebb, sem-
hogy részletekben ne ismertessük. Nagyon be-
ható vita keletkezett azon tétel fölött, mely a VI.
hadtest számára való gyakorlótér megszerzésére
első részletül 1 és félmillió márkát, az itt sük-
sége épület és tüzérségi berendezés költségeinek
szintén első részletléért pedig 120,000 márkát kér.
Mikor e gyakorlótérre 1898-ban és 1900-ban pénz
kérték, a szükséges összeget 6 millió márkával tün-
teték föl, most azonban kiderült, hogy az összes
költés kilene million márkára rug. A költség-
szaporulatot azzal indokolták, hogy a telekért
most 890,000 márkával többet kell fizetni, mint
amennyire 1900-ban becsültük, továbbá 1,095,000
márka szükséges a tér helyreállítására s több
előre nem látott munkálat végzésére. Az ülés
folyamán valamennyi szónok a legélesebben ki-
kelt az előírnyzatnak ily nagy túllépe ellen s
utaltak arra, hogy már az eredetileg követelt
hat millió márka is horribilis összeg azért a
területért, amely *valóságos homokszivatag*. Annál ke-

vésbé menthető és indokolható, hogy a terület árát később még jobban fölserfolták. Ennél a furcsa ügyletnél gróf Dohna nagyszerűen járt, a szomszédos parasztbirtokosok azonban keservesen panaszkodnak miatta. A katonai kormányzat többi közt megtette például azt, hogy egy gazdától kisajátítási uton állított a gyarkorlótér számára elvett egy területet s ezt nyomban rá átengedte gróf Dohnának, hogy ezzel a darab területtel a birtokát kikerekíthesse. Ez az eljárás annyira fölháborította a költségvetési bizottság tagjait, hogy még Roon konzervatív képviselő is hallatlannak bélyegzőzte az az ügyletnél követelt eljárást, Müller centumpárti képviselő pedig egyenesen azzal a váddal állt elő, hogy az egész ügylet csak arra való volt, hogy Dohna grófnak kihuzza a tuskát a lábából. A hadügyminisztérium képviselője természetesen erősen tiltakozott azon fölfogás ellen, hogy a hadügyi kormányzat Dohna grófnak bármiben is kedvezett volna. A hadügyminiszter sajnálja az előirányzat túllépését, de ebben a katonai kormányzat teljesen ártatlan, mert biznia kellett a neki ajánlott szakértőkben s voltaképp ezek számították elmagukat a terület fölbecslésében. Miután pedig a terület már meg van véve s alkalmassá tételére nagy összegeket fordítottak, a dolgon nem lehet többé változtatni. A bizottság azzal fejezte ki elégedetlenségét, hogy a gyarkorlótér megszerzésére kért összegből félmillió márkát törölt.

Az osztrák-magyar-oszák kereskedelmi szerződés. Római jól értesült forrásból származó hír szerint az oszák kormány az autonóm vámtarifát minden részleteiben megállapította, nagy kérdés azonban, hogy a közel jövőben betérjesztje-e a kamarában. A vámtarifát tárgyalásával nem akarnak addig várni, míg az autonóm vámtarifát Ausztria és Magyarország parlamentjeiben le nem tárgyalják. Az oszák vámtarifát rendkívüli engedményeket tesz az agráriusoknak. Az idegen nagykövetek valószínűleg előbb fogják megismerkedni általános körvonalával, mint a kamara. Bár a tarifa erősen meg van rakva harcias váموokkal, mervadók körében bizony remélik, hogy ez nem fogja utját állani a kereskedelmi szerződések megkötésének. Az azonban nem csekély aggodalmat okoz, hogy Ausztria-Magyarországnak parlamenti viszonyai, főképp pedig a magyar parlamentben dúló obstrukció nagyon késleltetni fogja a vámtarifák elfogadását, következésképp az Olaszországgal kötendő kereskedelmi szerződésre irányuló tárgyalásoknak a megkötését.

Az osztrák újonotörvény. Bécsből táviratozzák, hogy a hivatalos Wiener Zeitung mai száma közli már az újonotörvény megállapításáról szóló szentesített törvényt.

A macedóniai reformakció.

Budapest, február 27.

Bulgária és Szerbia nem igen titkolja, hogy nincs nagyon elragadtatva az osztrák-magyar-oszák reformtervezettől. Bulgária elégedetlensége nem meglepő, mert nagy szerepet játszanak ott a macedón elemek, melyekkel a hivatalnok kar és a hadsereg szaturálva van. Érthető dolog, hogy ezek a körök, valamint a macedón forradalmi bizottságok tagjai nem igen épülnek azon a kilátáson, hogy Bulgária a közel jövőben nem számít hat területi nagybodásra s ennek révén hadseregének gyarapodására. De az már meglepőbb, hogy Szerbiában is nagy kedvetlenséggel nyilatkoznak az entente-hatalmak reformtervezetéről, holott örülniük kellene annak, hogy Ausztria-Magyarország és Oroszország ezzel gátat vet a magyar-bolgár aspirációknak s megakadályozza a macedóniai szerb elemek a sokkal erősebb bolgár elem által való háttérbe szorítását.

Csak Görögországnak és Romániának van elég politikai tapintata hálásan fogadni a reformtervezetet. Egy athéni távirat szerint legalább a memorandum nagy meglepedést kellett a görög népnél.

Ma érkezett távirataink szerint bolgár kormánykörök kijelentették, hogy a bolgár kormány mindent megtett, amit a hatalmak tőle követeltek, s ezután minden felelősséget elhárít magáról a bekövetkezendő macedóniai eseményekért s minden felelősséget a reformhatalmakra tol. A bolgár kormány tehát már előre is bűnbakot keres, holott a bűnbak a macedón-bizottság lesz.

A Times azt a meglepő hírt közli Konstantinápolyból, hogy a szultán parancsot adott, miszerint a reformprogramm ne csak a hatalmak által említett három tartományra, hanem mind a hat ruméliai vilajetre kiterjessék. Ez által az egész akciónak spontán jellege lesz s nem fogja fölkelteni a drinápolyi, skutari és janinai vilajetek féltékenységét. A Times a szultánnak ezt a

lépését rendkívül okosnak tartja, egyébként pedig nagyon kétkedik az egész akció sikerében.

Konstantinápoly, február 27.

A nagyvezér ma még egyszer megköszönte báró Calice és Szinoviev nagyköveteknek javaslataikat és a szultán nevében meghívta őket a holnapi szelamlík után tartandó kiballgatásra. Az ellogadott javaslatra vonatkozó szabályzatot erősen dolgoznak és valószínű, hogy ezt a szabályzatot nem sokára közzéteszik. A macedóniai viszonyok aapos ismerőinek nézete szerint a macedón Jakosság mostani nyugtalansága és elégedetlensége csak úgy csillapítható, ha az ellogadott reformok végrehajtása gyorsan történik. A bolgár falusi lakosság szkeptikus ugyan, mert Törökország eddigi reformtörvényei eredménytelenek voltak, de ha a viszonyok javulnak, rögtön érezetlenné válik a bizottságok programjára iránt, mert a bizottságok üzemelése nagyon ártottak anyagi érdekeiknek.

Szófia, február 27.

Határozottan megcáfolják azt az írt is elterjedt hírt, hogy a mitrovicai orosz konzult meggyilkolták.

Konstantinápoly, február 27.

A lapok jelentései arról a harorról, mely itt hétfőn a rendőrség és egy tolvajbanda közt folyt, tulzottak. Mindkét részen csak néhány ember sebesült meg. A letartóztatottak görögök, abánok és törökök, akik a bolgár-bizottsággal semmitéle összeköttetésben nem állottak.

Róma, február 27.

A kamara mai ülésén Cirmeni kérdésére, vajjon előterjesztik-e és mikor a macedón-ügyre vonatkozó diplomáciai iratokat a parlamentben, Baccelli külügyi államtitkár kijelenti, hogy sem Ausztria-Magyarország, sem Oroszország nem tettek közzé hasonló irományokat. Az oszák kormány Ausztria-Magyarország és Oroszország megegyezéséről idejekorán értesítve lett. Nézete szerint a mostani pillanatot az oszák kormány nem tartja alkalmasnak ilyen közzétételeire. Ha a közzététel a jövőben célszerűnek mutatkoznék, akkor meg fog történni.

Köln, február 27.

A Kölnische Zeitung pétervári levelezője meginterviewolta Tiplovot, a konstantinápolyi orosz nagykövetségi titkárát, aki elmondotta, hogy Törökország kénytelen lesz megadni Macedóniának az autonómiát, vagy legalább is bele kell egyeznie, hogy Macedóniának a portától független keresztény kormányzója legyen. Ha Törökország nem teljesíti Macedóniának a jogos követelését, akkor általános lázadás fog kitörni, amelynek a világbékére nézve egyelőre beláthatatlan következményei lesznek.

Páris, február 27.

Az Elysée-palotában tartott mai minisztertanácsban Delcassé külügyminiszter felolvasta a konstantinápolyi francia nagykövetség néhány táviratát, amelyek megerősítik, hogy a porta változtatás nélkül elfogadta a Macedóniára vonatkozó reformtervezetet. A külügyminiszter sárgakönyvet készült kiadni a macedón-kérdésről és egy másik sárgakönyvet Sanghai megszállásáról és kiürítéséről. Rouvier pénzügyminiszter előadta a minisztertanácsban, hogy az államháztartás egyensúlyának helyreállítása végett új jövedelmi forrásokat kell teremteni.

A Reichsrathból.

Bécs, február 27.

A Reichsrath mai egész ülését nagybodásra kiünlőlé s minket nem igen érdeklő osztrák belügyi vonatkozású interpellációkra adott miniszteri válaszok töltötték ki.

Call kereskedelemügyi miniszter Berger és társainak interpellációjára válaszul, védelmében veszi a Dunagőzhajózási Társaságot, amely ellen Berger súlyos vádakot hozott fel és azt mondja, hogy ha Bergernek tényleg vannak adatai a társaságnál uralkodó visszasságokról, úgy forduljon vádjaival az államügyszékhöz. A miniszter azonban azt hiszi, hogy ezek a vádak csak arra való, hogy a társaság megbízhatóságát egy esetleges szerződés tárgyalása alkalmával a képviselőház előtt vitássá tegyék.

Ezután Klewczin és társainak interpellációjára felel a miniszter a fejszőnui hajózási ügyében. Kijelenti, hogy a társaság az elmúlt fél évben, dacára annak, hogy nem volt szerződése az állammal, mégis teljesítette mindazokat a kötelezettségeket, amelyeket a megelőző szerződésben magára vállalt. Ezután ismerteti a társaságnak juttatott segítségvizet és a visszafizetendő kamatnélküli kölcsönt. — Végül Klumpsch és társainak interpellációjára felel a miniszter a Szerbiával fennálló kereskedelmi szerződés ügyében.

A Szerbiával szemben érvényben lévő szerződés — ugymond — lényeges alkotórésze a még érvényben lévő szerződéses rendszernek. Ebben a szerződésben letűrközödik kereskedelmi politikánkunk az az irányadó elve, hogy kereskedelmi viszonyunk, különösen a szomszéd államokkal, akként szabályoztassék, hogy nyugat és kelet felé való kivitelünk külön-éle érdekei egyaránt érvényesüljenek. Az oszák kereskedelmi szerződés felmondása rendkívül nyomós okokból történhetik. Ilyen okok azonban a jelen esetben nem forogtak fenn.

Böhm-Bawerk pénzügyminiszter gróf Terlago interpellációjára, amelyben szóvallette az óvadékköteles személyeknek a legújabb járadékkonverzió révén való károsodását, azt válaszolja, hogy a járadékbirtokosok jövedelmének a konverzió által való csorbitását a lehető legkisebb mértékre redukálták. Ami a katonatisztek házássági óvadékát illeti, a hadügyminiszter azt az elismerésemelőt rendeletet bocsátotta ki, hogy a kaucaió papíroknak a konverzió által csökkenő jövedelmét nem kell kiegyesíteni. A többi óvadékköteles személyeknél sem lesz szükség általában ilyen kiegyesítésre, mert a kötvények névértéke nem változik. Végül arra törekedett a pénzügyi kormány, hogy a konverzió végrehajtása a közönség károsodása nélkül történjék, annál is inkább, mert a műveletbe bevont kifizető-intézetek köteleztek, magukat, hogy a kötvénybirtokosoknak semmiféle díjakat nem fognak felszámítani.

A kereseti és gazdasági szövetségek reviziójáról szóló törvényjavaslat tárgyalását majdnem teljesen a prágai cseh takarékpénztárnál történt események megbeszélése töltötte ki. Dr. Fiedler és dr. Dyk cseh szónokok a német egyesületek és agitációs célokat szolgáló intézmények támogatását velettek szemére a cseh takarékpénztárnak, ami különösen Dyk beszéde alatt a németek szakadatlan, lármas tiltakozására adott okot. A cseh szónokok a cseh takarékpénztár más szervezését követelték és energikusan visszautasították azt a szemrehányást, mintha a cseh nemzeti párt, vagy annak sajtója kedvezőtlen híreket terjesztett volna az intézet hitelviszonyairól. Német részről különösen dr. Urban és dr. Pergelt cáolták a cseh szónokok állításait, hangsúlyozva a cseh takarékpénztár teljesen kifogástalan és korrekt eljárását és utalva arra, mily súlyos következményeket vonhatna maguk után az ilyen manőverek az egész monarchia hitelviszonyaira.

Az ülés végén dr. Koerber miniszterelnök számos interpellációra válaszol, ezek közt Vukovics interpellációjára a macedon menekültek érdekében tervezett hangverseny eltiltása ügyében.

Bianchini interpellációjára válaszul, a miniszterelnök visszautasítja az oszák kereskedelmi szerződés alítólagos titkos záradékára vonatkozó állítást, amelyben a kormány állítólag kötelezte magát, hogy a tengerparti vidékeken az oszlok igényeit a szlávok hátrányára támogatja.

A cseh takarékpénztárra vonatkozó mai interpellációkra válaszul, a miniszterelnök az intézet eljárásának és közhasznú működésének ismételt elismerése mellett utat az urakházában tegnap tett kijelentéseire, melyekhez a tényeket illetőleg csak annyit hozzátelni valója van, hogy az intézet megrohanása még tegnap is tartott. Nyugtalanságra azonban a legkisebb ok sincs.

Schnicker interpellációjára, mely szerint a kormány a prágai Szent Vencel-elsőpénztár szanáására segítséget szándékoznék nyújtani, a miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány, tekintettel a pénztár bukása által katasztrófának kitétt kis betevőkre és a pénztárhoz tartozó mezőgazdasági hitelszövetkezetekre, kötelességének tartja, hogy minden hivatott oldalról kiinduló akcióit, mely a teljes vagy részleges szanáásra irányul, hatáskörén belül tőle telhetőleg támogasson. Mint hogy a cseh Landesbank a saját veszélyére és saját pénzügyi eszközeivel késznek nyilatkozott az intézet szanáására, esetleg leiszámolására, a kormány abban a helyzetben volt, hogy a banknak állami pénzeket 3.000.000 korona erejéig időleges kamatozó elhelyezésként rendelkezésre bocsásson. Ez azonban nem állami szubvenció és nem jár állami pénzek elvesztésének veszedelmével.

A legközelebbi ülés kedden lesz.

Bécs, február 27.

A jövő hét munkaprogramja szerint kedden egy sürgősségi indítványt fognak tárgyalni, szerdán, csütörtökön és pénteken lesz a költségvetés első olvasása, az arra következő héten pedig a kiegyezési javaslatok első olvasása lesz napirenden. Az első olvasás után a kiegyezési és költségvetési bizottságok, amelynek tagjait hatvanra emelték, nyomban megkezdik munkájukat. A kiegyezési bizottság szakadatlanul együtt fog maradni. A bizottsági tárgyalások alatt a plénum csak egy, legfeljebb két ülést fog tartani.

Bécs, február 27.

Az ifjú-csehok klubjának parlamenti bizottsága ma délután ülést tartott, hogy a politikai helyzetet megbeszélje. A klub kedden este teljes ülést fog tartani s akkor fogja megállapítani követendő magatartását.

HIREK

Lipót király nótéséből.

(Az asszonyokról.)

Uralkodásom hosszu ideje alatt egyebet sem tettem, mint az asszonyokat tanulmányoztam. Most már deres a fejem, nemsokára véget ér az élet s bár sok rejtelmének mélyébe láttam, sok talányt fejtettem meg, az asszonyokkal ma sem vagyok tisztában. Ki is tudná kitanulmányozni őket! Mindennap mások, mindennap új szeszélyeik vannak s mindennap újra érdekesek. Kedves unoka-öcsém, Albrecht! Egy tanácsosal szolgálhatok. Soha, egyetlen pillanatig se szünjön meg szived szerelem és asszony után sóvárogni. Ne bánd a klerikálisokat, ne bánd a szocialistákat, ha palotád ablaka alatt a Marsellaisait énekelve vonulnak el, vagy ha hintód előtt felrobban az anarkisták petárdája, ezt mind elfeledted, ha szivedben egy asszony képe lakik, akinek nem kell föltétlenül a feleségnek lennie, sőt ha nem az, mámore annál izgatóbb és részegítőbb.

En, ki lányomat megtagadtam, mert egy gróf felesége lett, mondhatsz neked, hogy az asszonyok, illetőleg a nők dolgában a legszélsőbb demokrata vagyok. A férfi előtt a nőnek egyetlen rangja legyen csak: a szépség. Ha szép, legyen a kedvesed, gondolataid társa, akár fejedelmi ágyban született, akár pór anya nevelte fel. Ne törődj a világ sziszegő gunyával és irigykedésével. Akárhogy és akármiképpen, te mégis király vagy és boldog az a nő, aki szeméidet iránnyitod. Ne törődj néped jóvoltával és gazdagságával, mert te csak egyszer élsz s ha rád zárták a királyi kriptá ajtaját, nagyobb ur nálad a parasztsiheder, ki ökreit hajtja a mezőn. Minden csók, amit asszonyi ajkáról szakitsz, téged boldogít, ne légy hát fukar s gondold jól meg, hogy a pillanat éppen úgy elillan, mint a nap, vagy az egész élet. Csak egytől óvlak. Szeresd a szép asszonyt, de kerülj az okosat, — ha szép. Mert ha egy asszony szép is, de okos is, akkor ez az ördög, aki hatalmába kerít, megbabonáz, hálójába fon és soha, de soha nem szabadulhatsz meg tőle. Azért viszonyaidat szabad rövidre, mert a megszokás már félig szerelem s a király, — illetőleg a férfi csak szeressen, de szerelmes ne legyen.

Legyen az asszony játék s vedd el, ha szebb kerül utadba.

(Tudósok, költők, bölcsészek.)

Szeresd a tudományt, a költészetet és bölcsészetet, de ne müvelj. Illetőleg ne is szeresd, csak tégy úgy, mintha szeretnéd. Maga ez a képmutatás is királyi erény és mecenásnak, művészarbatának fognak hirdetni. Néha veresed meg ez álmodozók vállát, hints utjukba néhány csillogó aranyat s ők a földig görnyednek előtted. Ők is csak emberek, hiúságok nevelik és éleszti indulataikat s úgy szeretnek meghajlani és mosolyogni. Akadémia, pályadíj, kitüntetés minden állmuk s a tudást, költészetet és bölcsészetet is szívesen sutba dobják, megtagadják és elfeledik egyetlen királyi mosolyért.

Ha pedig eléd vetődik egy-egy zárkózott ember, aki nem kér, nem akar tőled semmit, aki veled nem törődik s magánosságában a végtelenségről álmodik s lantján nem hallott, idegen, ösmeretlen dal csendül meg, azt észre se vedd, mert az téged sem vesz észre, őt pedig akadémiakustársai tagadják meg.

(A szerelem.)

Ah! Kedves öcsém, Albrecht! Szeress,

amíg szeretni tudsz, mert az élvek elmúltával legalább az emlékek aranyozkák meg a szürke jelent. Szeress mindég, örökké, a szerelem legyen a te uralkodó, törvényhozó, parancsoló. A korona, a királyi palást mind üres semmiség a szerelemhez képest. Menj el szerelmedben egészen az örülésig, de a határon mégis óvd meg józanságodat s a mámor legvadabb pillanatában is legyen meg benned egy szemernyi hidegség, mely megóvjon minden ostobaságtól. Szeress, de józanul, legyen szerelmed lágy és simulékony, mint egy könnyű, selymes boa, melyet minden pillanatban elvethetsz magadtól. Ne te élj a szerelemért, mert fölvedd legyen, hogy a szerelem van miérettünk. Szerelmeidben is légy önző és ha érzed, hogy vágyódásod nem a régi többé, hadd ott kedvesedet a legkisebb lelki-ösmereti furdalás, a legkisebb észáalom nélkül, mert sohasem lehet a férfi olyan ravasz, számító és kacér, mint akár a legegyszerűbb lelkű nő. Te legyél az ur, a parancsoló, mert amelyik pillanatban te engedelmesskedtél, uralmad megdőlt. Ha hűtlenségen, csalafaságon éred szeretődöt, fel se vedd, mert a féltékenység nevétséges s aki egyszer nevétségesé vált, az hallgasson és álljon félre. Most pedig azzal végzem, amivel kezdtem:

Szeress, amíg szeretni tudsz!

* * *

Ezek a glosszák Lipót király nótéséből valók, mely a minap jelent meg Párisban. Tudomást vett róla az egész világ. Ez a pár sor is éppen olyan hiteles, mint az egész könyv. A valódisággá felelős:

F.

Budapest, február 27.

— BUDAPESTI NAPLO. Február 28 ikán új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatásukkal a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. Klottild főhercegnő két udvarhölgyével ma reggel Fiuméba érkezett.

— József Ágostek a képviselőházban. József Ágost főherceg és neje, Augustia főhercegnő, Szapáry György kamarás és Zichy grófnő udvarhölgy kíséretében, a Szapáry- és Karátsanyi-családok társaságában ma megtekintették a képviselőház folyosóit, termetit s az ülés egy részét is meghallgatták.

— Sven Hedín Budapesten. Sven Hedín, a nagy-hírű svéd utazó ma megismételte tegnapi nagyon érdekes előadását az Urániában. A nézőtér ezúttal is zsúfolásig megtelt azzal a közönséggel, amely érdeklődni szokott a komoly tudományos munkásság iránt. Sven Hedín nagy figyelemmel hallgatták és végül lelkesen megéljenztek. Erdődi Béla, a földrajzi társaság elnöke külön is kifejezte a magyar tudományos körök halájtát a svéd utazónak. Később gróf Zichy Jenő ebédet adott Hedín tiszteletére, amelyben a magyar földrajzi kutatók ismert alakjai voltak hivatalosok. Sven Hedín, a híres Ázsia-utazó ma délelőtt gróf Széchenyi Béla társaságában megjelent a képviselőház ülésén s az idegenek páholyából hallgatta egy ideig Kovács Pál képviselő beszédét. Hedín holnap reggel utazik el Budapestről és Zsolnán át Dancigba utazik, ahol felolvasásainak sorozatát befejezvé, hazautazik Stocholmba.

— Magyar nemesség. A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti. Wohl Adólfának, Losoncz város tanácsosának és Wohl Lajos berini h r apirónak és törvényes utódnak nunciusi előnével a magyar nemességet adományozta.

— Új udvari tanácsosok. A hivatalos lap mai száma két új udvari tanácsosról ad hírt; mindkettő a kolozsvári egyetem tanára. Az egyik dr. Lechner Károly, a másik dr. Szabó Dénes. Mindkét professzor a tudomány és a tanügy terén szerzett érdemei elismerésül kapta a királytól a magyar királyi udvari tanácsosi címet.

— Miklós württembergi herceg temetése. Karlsruhe-ból (Szilézia) táviratozzák: Ma délelőtt temették Miklós württembergi herceget. A kastély nagytérképében, amelyben a holttest ravatalra volt helyezve, délelőtt 11 órakor gyászünnepeket tartottak, amelyen jelen volt a württembergi király, Frigyes Henrik porosz herceg, mint a német császár képviselője, báró Albori tábornagy, mint Ferenc József császár és király képviselője, Vera württembergi hercegnő és Albrecht württembergi herceg, XXVII. Reuss Henrik örökös

herceg, Vilmos és Miksa schauburg-lippe hercegek, a saasz-meiningeni örökös herceg, Hohenlohe-Oringen herceg és Ratibor herceg. Ezután a holttestet a temetőbe vitték. A kastélytól a temetőig katonaság, egyesületek és a tanuló-ifjúság állott sorfalat.

— Darányi miniszter részvéte. Gerlóczy Gyula, a kassai gazdasági iskola igazgatója elhunytá alkalmából Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a következő levelet intézte az elhunyt nejehez:

Fogadja nagyságod ezen súlyos veszteség miatt, amely kedves férjének megdőbbsentő elhunytával érte, tájédalmas részvéteimet. A boldogultban a mezőgazdasági tanügy egyik lényes jövőt ígért tagját gyászoljuk mindnyájan. Darányi Ignác.

— Lukács László Abbaziában. Fiuméből jelentik, hogy Lukács László pénzügyminiszter ma reggel odaérkezett. A vasuton Weinhardt pénzügyigazgató fogadta, kivel a miniszter a „László” hajón Abbaziába rándult.

— Vészi József előadása. A budapesti V. kerületi polgári körben március 3-ikán, kedden délután 6 órakor felolvasást lesz, amelyen Vészi József országgyűlési képviselő, a Budapesti Napló főszerkesztője, A szelforgácsolt társadalom cím alatt szabad előadást tart. Előadás után társasvacsora lesz.

— Új egyetemi tanárok. Jelentették már, hogy a budapesti Tudomány Egyetemen a szülészeti és nőgyógyászat nyilvános reudes tanárává dr. Bársony Jánost nevezték ki. A kinevezés a hivatalos lapban ma jelent meg a következő formában:

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére dr. Bársony János budapesti Tudomány-Egyetem magántanár és a Vörös Kereszt-Egyesület Erzsébet-kórház-nőgyógyászati osztályának főorvosát a budapesti Tudomány-Egyetemen a szülészeti és nőgyógyászat nyilvános reudes tanárává a rendszerezett illetményekkel kineveztem. Kelt Bécsben, 1903. évi február hónap 21-én, Ferenc József s. k., Wallacis Gyula s. k.

Ugyancsak a hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király dr. Jendrassik Ernőt, a budapesti tudomány-egyetemen az idegkór- és gyógytan nyilvános rendkívül és a belgyógyászat jogosított tanárát, nyilvános reudes tanárrá nevezte ki.

— A Hámos-Ráth-affér. A Hámos főispán és Ráth Endre képviselő között felmerült affér következtében Ráth Endre — mint megirtuk — megbizta Rakoszló István és Kubik Béla képviselőket, hogy Hámostól lovagias elégtételt kérjenek. A főispán segédei Kubinyi Géza és Gajari Ödön képviselők. A segédek ma este tárgyaltak, de még megállapodásra nem jutottak.

— Kitüntetés. Mint értesülünk, Unterauer József főhercegi udvari tanácsos, József főherceg udvari titkári hivatalának főnökét, a király e hó 19-én kelt legfelsőbb elhatározásával m. kir. udvari tanácsosná nevezte ki.

— A pápa jubileuma. Rómából táviratozzák: A pápa ma a diplomáciai testületet fogadta, amelynek nevében Martin d'Antas portugál követ szerencsét kívánt a pápának jubileuma alkalmából. A pápa meghatottan köszönte meg a diplomáciai testület jókívánásait. A diplomáciai testület azután Rampolla bíboros államtitkárhoz ment, hogy őt is üdvözölje. Rampolla kedden nagy ebédet ad a rendkívül követségek és a diplomáciai testület tiszteletére. A francia nagykövet és a braziliai követ nem volt jelen a diplomáciai testület tiszteletésén, hanem mint rendkívül követség napokban fognak tisztelegni a pápánál.

— Megjutalmazott hírlapíró. Nagyváradról táviratozzák: A Szigligeti-társaság juryje egyhangúlag Ady Endrénak ítélte a Pálly Antal-éle 200 koronás jutalmadit, amelyet a legkiválóbb nagyváradi publicista számára alapítottak.

— A hőstestű asszony. Érdekes hír került táviratozásra New-Yorkban. Westfieldben, New-York külvárosában a helyi vonat, amely a New-Yorkban eljött embereket szállítja haza, összeütközött a földelfiai gyorsvonattal. Egy fiatal asszony a pályavár közelében lévő házának az erkélyéről látta a katasztrófát. Bámulatos lélekjelenléttel utasította szomszédnőjét, hogy tűzoltókért és orvosokért menjen, ő pedig fejszéet ragadott, hogy a pályatestre rohanjon lért megmentendő. A fejszével részt vágott magának a pályatest sővényén, de az urat fájdalom nem menthette meg. Nyugalmat megőrizve ekkor felajánlotta házat kórháznak a sebesültek számára és nemcsak minden főhőrneműét, hanem az összes toalettijét is kötszerűl használták fel. A rettenetes pillanatok alatt egyszer csak látja, hogy valami tolvaj egy köpenyt akar elvinni. Ekkor elvesztette hősiességét nyugalmát.

— A magiá ez a köpeny? — rivalált rá az idegenre.

— Igen! — felelte az szemérmellenül.

A hőstestű asszony szó nélkül beleonyult egy fiókba, revolvert vett ki és lelőtte a szemérmellen tolvajt. Ezért került az esküdszék elé, de azt h szik áltaában, hogy az esküdek fel fogják menteni.

— Az újságírók halottja. Lukács Sándor újságíró-kollegának temetése ma ment végbe a kártársak nagy részvétele mellett a farkasrúti temető halottasházából. A ravatalt a sok jóbarát, a családtagok és ismerősök koszorú borították. Ott volt többek között a Budapesti Újságírók Egyesületének és a Pesti Napló szerkesztőségének tagjainak hatalmas koszorúja. A vég-tisztelet megjelentek többek között *Szatmári* Mór országgyűlési képviselő, *Cziklay* Lajos, az Újságírók Egyesületének alelnöke, dr. *Aczél* Endre, *Benes* János, *Szerdahelyi* Sándor, dr. *Fabry* Henrik, *Hurvány* Gyula szerkesztők, továbbá *László* Jenő, *Szurányi* József, *Kondor* Artúr, *Tábori* Kornél, *Kovács* Arnold, *Póór* Antal, *Lánder* Tivadar, *Szondes* Elek. A beszentelést *Aschenbrenner* József káplán végezte, mely után a koporsót díszhintőre téve, elindult a menet a sírhoz. Ott *Cziklay* Lajos az Újságírók Egyesülete nevében a következő beszédben bucsúzott el a halottól:

Itt, a megdőböttben korán megnyílt sir előtt állván, úgy érezzük magunkat, mint a bányamunkások, kik szerencsétlenül járt bajtársukat fektetik sírba. A bányamunkás és újságíró életsora különben is nagyon hasonlít egymáshoz. Amaz keserves, ezer veszedelemtől kísért nehéz munkájával tárja fel a vagyonosok javára a nemes éreket a kincseket, emez a nemzet és hazá legdrágább kincséit küzd nap-nap után, ugyancsak sok veszedelem és megpróbáltatás közt.

Ha szerencsétlenül járt bányászt temetnek, a pályatársak így sóhajtának fel: Ma te, hoinap mi! így sóhájthatunk tel mi is e sir előtt: Az az idegdró munka mely oly korán elhomályosította a te elmédet, idő előtt elkapat bennünket is s csakamar előtőlenn bennünket is az ádott magyar földbe, melynek javáért küzdeni legnehezebb törekvésünk.

Te már birtokodba veszed egyetlen örökségünköt, ezt a keskeny sirt s a te szerelő pályatársaid bizonyosságot tesznek róla, hogy jó harcot folytattál s tisztá névvel dőlél ki sorainkból.

Titeket pedig, szegény hátramaradt özvegy és két apró árva, nem utasítunk pusztán az Isten irgalmába való bizakodásba, hanem pártfogásba veszünk benneteket. Szegények vagyunk, de a dozsátések. Mig nekünk lesz betevő lajtonk, ti sem fogtok nélkülözni. A Budapesti Újságírók Egyesülete, mely már annyi özvegyet és árva/gondoz, szerető gondjaiba vesz benneteket s nem hagy el titeket.

Te, elkötözött pályatársunk, halld ez ünnepélyes ígéretünket s nyugtassa meg szegény családod sorsáért remélgéd lelkedet s tegye gondlatánna csendes pihenésedet. Isten veled!

Könyökig meghatotta az emelkedett szellemű, poétikus beszéd a gyászoló közönséget. Majd a Pesti Napló szerkesztőségének nevében *Szerdahelyi* Sándor mondott megindító bucsúszavakat, mire rövid imádság után átadták a halottat az anyaiöldnek.

— **Lujza hercegné kastélya.** *Frankfurtból* táviratozzák, hogy *Lindauban*, a *Bodeni-tó* mentén, a *Landhorbüké* közelében levő toszkánai kastélyt tartozzák és újra rendezik. A *Generalzeiger* szerint itt fog letelepedni *Lujza hercegné* s itt fogja töltöni életét.

— **Halálkozás.** *Budapesten* ma elhunyt 85 éves korában *Zsengery* Mór kereskedő. A megboldogott több mint félszázadon át leltett ki nagy társadalmi tevékenységet. 1848–49-ben ott harcolt a honvédek sorában, a után pedig egyik előharcosa volt a szidóság meggyarosításának. Jelenlény része volt a *Magyar iraelia-egylet* megalapításában; ő alapította nagy anyagi áldozatokkal a *Magyar iraelita* című lapot is.

Lovag Rothermann Rudolf, a félszerfalvi és pótendorf-landezgi cukorgyárak tulajdonosa Félserfalván meghalt. Az elhunytnak a sopronmegyei cukorgyári ipar és a mezőgazdaság elvirágztatása körül nagy érdemei vannak. Halála megyszerte nagy részvétet kelt.

— **Anarkhista-összeszküvés.** Tegnap írunk arról, hogy egy New-Yorkban elfogott ember arról beszélt, hogy az anarkhista nagy kongresszust tartanak március huszoneötödikén Párisban. Egy New-Yorkból érkezett jelentés ma oda módosítja a dolgot, hogy a közlemény egy alsóbbrendű vendéglő megszökött kapusától ered, aki mindenemű hihetetlen dolgokkal való dícesekekével vontta magára a figyelmet. Családi neve ismeretlen, egyszerűen Rudolfnak nevezte magát. Állítása szerint jól ismerté *Ozolgost* Mac Kinley elnök gyilkosát és folyton anarkhista folyóiratokat olvasott. Azt is elbeszélte, hogy ő van delegálva a párisi anarkhista-kongresszusra. Roosevelt elnök tegnap érkezett New-Yorkba és utazása alkalmából a rendőrség nagymérvű ővintézkedéseket tett, hogy minden anarkhista-merénylét elejét vegye. Egy *Hirzel* Ferenc nevű 17 éves suhancot már le is tartóztatott, mert azzal díceskedett, hogy összeköttetésben áll az anarkhistákkal és azt mondta, hogy ő is delegálva van a párisi kongresszusra. A rendőrség azt hiszi, hogy *Hirzel* tagja annak a bandának, amelyik több államot élete ellen szövetkezett.

— **Házasság.** Madarasi dr. *Beck* Marcell volt országgyűlési képviselő, a *Magyar Leszámitoló-és Pénzváltóbank* igazgatója március 8-án déli 12 órák esküszik örök hűséget a dochány-utcai templomban *Weiss* Jolán kisasszonynak, *Weiss* Berthold országgyűlési képviselő leányának.

— **Végzetes rókavadászat.** *Londonból* táviratozzák, hogy a *Melton Mowbray* vadászterületre ma tartott rókavadászaton több súlyos baleset történt. A vadászat számos résztvevője leestet lováról, köztük gróf *Széchenyi* Péter is, oly szerencsétlenül, hogy eszméletlen állapotban került el a földön. A gróft, aki agyrázkódást szenvedett, kocsin a szállódba vitték. A beteg különben már a javulás útján van.

— **Titokzatos jelek egy kanonok sírmlékén.** A *Rohledy* című esz helyi folyóiratban egy *Pelant* nevű cikkíró megemlékezik *Premerestein* Frigyes 1899-ben meghalt olmtüzi kanonoknak a sírmlékéről, amelyen titokzatos jelek vannak. A cikkíró a sírkő feliratóból és a sírkő törtérijából azt következteti, hogy az elhunyt valami titkos társaságnak volt a tagja, valószínűleg a szabadkőmívesekhez tartozott. Az egyszerű sírkővön ugyanaz és a felirat olvasható:

Hic jacet Fridericus Eques de Premierstein Canonicus Capitularis Natus MDCCCXXXIII Mortuus MDCCCXCIX
S. Artis Magister Credo in Jesum Christum qui descendit ad inferos et ascendit ad coelos A.

Ezt a feliratot *Premerestein* végrendeletéből vették, ahova az elhunyt sajátkezűleg írta. A sírkő költéségeit az érseki konzisztóriumnak kellett volna fedeznie, de a konzisztórium csak akkor volt bajlandó a költéségeket kifizetni, ha a titokzatos jelek a sírkőről lekerülnek. A hosszas tárgyalásnak az lett az eredménye, hogy a szobrász a jeleket fekete lakkal bemázolta. *Pelant* ur levakarta a lakkot és így került megint napvilágra a teljes felirat. Kérdés, vajjon az olmtüzi egyházi hatóság be fogja-e mázolni újra a titkos jeleket, amelyeknek annak idején mint megvetett szabadkőmíves-jeleknek kellett eltűnniök a napvilágról. Azóta elhunyt néhány esztendő s talán az olmtüzi papság is rájöhethet idők során, hogy ezek a jelek lehetnek bármitől titkos, vagy nem titkos társulatnak, vagy magánsejtelységnek a saát külön jelei, csak éppen, szabadkőmíves-jeleknek nem mondhatók.

— **Nemzetközi távirda-kongresszus.** Május hó közepén a nemzetközi távirda-egyesület alkotó országok igazgatásai kongresszusra gyűnek össze Londonban. Az utolsó ilyen nemzetközi távirda kongresszus ezelőtt hét évvel volt Budapesten és itt határozta el, hogy a következő kongresszus 1901-ben Londonban fog összeülni. *Viktória* angol királynő közbejött halála, majd pedig később a boer háború miatt a kongresszust a jövő évre kellett elhalasztani.

A londoni kongresszus ülését *Chamberlain* Austín je enlegi angol posta-miniszter fogja vezetni. Magyarország a kongresszus *Szalay* Péter postai-és távirda vezérigazgató és mellette dr. *Hennyey* Vilmos postai-és távirda-igazgató fogja képviselni. Kiket kiküldetésükben *Fejér* Ottó postai-és távirda-segédtitkár fog kísélni. *Szalay* Péter előnye volt a budapesti távirda-kongresszusnak és most Londonban ebből a minőségéből hiálolyag hívatta lesz a kongresszust megnyitó *Comnaught* herceg üdvözölő beszédjére a kongresszus nevében válszótni s a nemzetközit távirda-egyesület utóbbi névtől történetéről jelentést tenni. Kitátság van arra, hogy ez alkalommal Magyarország úgy, mint az 1897-ben a washingtoni postakongresszuson történt, — a szomszédos Szerbiát is fogja képviselni. A tárgyalandó javaslatok minden irányban a távirda igénybevételeinek megkönnyítését célozzák a közönség részére. Tárgyalásra kerül, hogy az európai országok saját területeikön ugyanazon díj mellett szállítsák az Amerikába, a Rikába Ázsiába és Ausztráliába szóló táviratokat, mint az Európába szólókat; ami lényeges díjleszállítást jelentene. Több javaslat a hírlaptáviratok és illetve a hosszabb táviratok kedvezményes díjazását célozza. Megállapítják az összehesztett nyelvi táviratozásnál szükséges szótárt és annak egyöntetű használatát is.

— **Az eltemetett munkások.** Tegnapelőtt történt Bécsben, hogy a *Liechtensteinstrassen* egy épülfelben levő ház pinceboltzata bedől s maga alá temette a munkásokat. Ma este sikerült az egyik munkásnak holttestét kiásni, egy még a romok alatt van. A mentők remélik, hogy a betemetett munkás élve fog ekerülni.

— **Az Erzsébet-szantórium sorsjegy-kiosztása.** Az *Erzsébet királyné* szegénysorsu tüdőbetegek Szantórium-Egyesületének elnöksége elhatározta, hogy a Magyar Általános Hitelbankkal és a vele e célra szövetkezett Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal, Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bankkal és Magyar Agrár és Járadékbank Részvénytársasággal megállapodást létesít, amely szerint a nevezett pénzintézetek a pénzügyminisztérium és a törvényhozástól nyerendő jóvágyással fenntartásával a Szantórium-Egyesülettől 3.000.000 korona névértékű sorsjegykiosztást vesznek át.

— **Halál a pályaudvaron** *Eszék*ről jelentik, hogy az alsóvárosi pályaudvaron tegnap nagy szerencsétlenség történt. *Verberger* Tivadar állatorvos sörtes, sok feladása közben a teherkocsik közé került, amelyek *Geszzenyomták*. A szerencsétlen ember szörnyenhalt.

— **A Dunagőzhajózási társaság menelrendje.** Az első es. kir. szab. dunagőzhajózási társaság közül, hogy áru-szállítási menetrendje már megjelent s azt kívántra bárkinek díjta arul megküldi.

— **Robbanás a Burgban.** *Bécsből* jelentik, hogy ott ma nagy izgatottságot okozott egy robbanás, mely a Burgban történt. A Burgnak a *Josephplatz* felé eső kis épületszárnyában két munkás, *Panek* András és *Matzek* József ma délelőtt a padló javította egy föld-alatti helyiségben. Mikor az egyik munkás lámpájával a felbontott padlóhoz közeledett, hatalmas detonáció kíséretében nagy robbanás támadt, amely mindkét munkást súlyosan megesbesítette. A vizsgálat kiderítette, hogy a robbanás színhelyét képező pinceszobában valamikor kartások voltak. Ezeknek a megtöltésére szolgáló puskaporoszakokat vizgályatlan módon a padló alá rejtették, ahol a zsákok elrothadtak és a puskapor a padló alatt szétfúvódott. A munkások ezt nem vették észre és így történt, hogy egyikük lámpájával a puskaort meggyújtotta. *Panek* az arcán, fején és kezén súlyosan, *Mazák* pedig a kezén könnyebben megesbesült.

— **A tisztviselők fizetésrendezése.** A *pécsi* királyi törvényeszk, ügyészség és járásbírószék tagjai az igazságügyminiszterhez intézett kérsükben kérik: az igazságügyi szemelvezet illetményeinek elkülönített szabályozását; az 1893. évi 4. törvénycikk 8. §. a) pontjának hatályban ientartását és kiterjesztését az albirákra és alügyészekre is; az 1893. évi 4. törvénycikk 8. §. a) pontja alapján kinevezett törvényeszkí bírák, járásbírák és ügyészek szerzett jogainak minden körülmények közötti fenntartását akként, hogy szolgálati idejük az új beosztás tekintetéből akként számítottassék, mintha a 3 ik fizetési fokotra eső időt szintleg szolgálatik volna, vagyis aki kinevezetése óta 5 évet már a VIII. osztályban szolgált, az lépjen elő az első fizetési fokozatba; az előlépési időknék a XI—VII. fizetési osztályban létsa litasát, és pedig: XI—IX. fizetési osztályban 3 évre, VIII—VII. osztályban négy évre. Az albirák és alügyészek 8. szolgálati év után hivatalból részülvének helyi előlépítésében a VIII. fizetési osztályba. A kinevezési rendszer ientartása esetében pedig szolgálati idejükhez mért megtételek, szakadatanu folyó korpótéklaban részesítessenek. Fokozatos előlépést a VIII. osztályból a VII-ik osztályba, az anticentális elve alapján, a VII-ik osztályban beálló üresedés szerint azonnal, 10 évi szolgálati idő után pedig feltétlenül. A kinevezés rendszerének ientartása mellett pedig megrielelő, a tanárok korpótékával legalább is egyenlő korpóték nyújtása. A királyi ielöltábi bírói cím- és jelleggel ielruházott törvényeszkí bírák, járásbírák, ügyészek helyettesek, a cím- és jelleggel ielruházott ügyészek fokozatos előlépését magasabb fizetési fokozata, avagy megrielelő korpótéklal leendő javadalmazását. A budapesti bíráknak törvényszerű, előlépési viszonyai, a vidéki bíráknál kedvezőbbek ne legyen, hanem az őket megrielelő javadalmazási többlet más címen és megrielelő mértékben adassék meg. Oly intézkedés ielvetelét, amelynek alapján a IX. és VIII. fizetési osztályban lévő bírói és ügyészi személyzetnek, tekintettel a szolgálai időre, legalább is oly javadalmazás és oly időben jussón, amint a javaslat a tanári testület részére megállapított. Bírói vizsgával bíró aljegyzők, a bírói vizsga ielveteléről számított félv év alatt az I. fizetési osztályba ielvetlenül léptetésének elől.

Az úvidéki állami tisztviselők állandó bizottsága ezt a ielhavást becsátotta ki. Bár mindenben mindnyunkat nem elégít ki, mégis oly nagyrétűk előnyököt tartta ma, hogy közös érdeknék annak mielőbbi törvényerőre emelését szorgalmazni. Erre pedig a sajnálatos politikai helyzet táviról szemlélve, nem látunk egyéb kivezető utat, mint hogy a képviselőház — a véderóvita 2—3 napi megszakításával — a fizetésrendezés vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalja. Kérünk tehát minden érdeklődő kártársat, hogy március hó 1-én délelőt fél 11 órák or az úvidéki királyi törvényeszk esküdtészk tanácstermében tartandó értekezleten megjelelni szíveskedjék. Értekezletünk tárgya: Országos képviselőnközös intézendő kérelem, hogy szavat ielteskes helyen a fizetésrendezésről szóló törvényjavaslatnak a véderóvita megszakításával leendő soronküvüi tárgyalása mellett emelje lel.

— **A nazarénus.** Szubotin Szima mosorini szerb legény pár esztendővel ezelőt bevált katonának és a köteles időben be is vonult a három esztendejét leszolgálni. A jómódhoz, szabadsághoz szokott legénynek azonban sehogysem tetszett a szerzetelen, kemény katonaiélet; kapla magát hát egyszer és szegestaipu nehéz katonabakancsával addig verte a térdekalácsát, amíg belesántult. A legény betegszobába, majd pedig kórházba került lábajával és sok viszontagság után, még egysejtlenül szolgálatának letelét előtt, szolgálatra képtelennek ielített és mint rokkantat, hazaküldték a falujába. Azóta Szubotin Szima a rokkantsága révén csendesen felszedegette a számára kiutalványozott 84 forintnyi évi nyugdíjat. A lábának természetesem semmi baja, az a kis daganat, amit koronkint a bakancsával támasztott a térdén, hamar meggyógyult odahaza. Hanem most nemrégiben Szubotin Szima is hive lett az új hitnek: nazarénussá lett. A nazarénus vallás pedig azt követeli biveitől, hogy minden bűnök salakjától megtisztítsák a lelküket, s ha van valami turpisság, amelyik a lelkiismeretüket terheli, azt tegyék jóvá. Szubotin Szima is beállított hát egy napon katonai parancsnoksághoz és elmondta katonaságának történetét, egyben kijelentette, hogy az eddig felszedett 2030 korona nyugdíjat évi 400 koronás részletekben vissza akarja téríteni a kintostárnak, meg hogy a hátralevő két esztendejét is le akarja ka-

tonáskodni. A nyugdíjak első esztendői 400 koronás részlettel pedig mindjárt le is fizette az újdíki adó-hivatásal.

— **Tolvajok és hamis tanak.** A rendőrség büntető osztálya nagy feltűnést keltő ügy kiderítésére fáradozik már napok óta. Egy kőfaragó-utcai hentesmester és háztulajdonos lejelentést tett a rendőrségen, hogy egy perét, melyet az első bíróságnál megnyert, a törvényszéken nemrég elvesztette és mint utólag kiderül, két hamis tanu okozta a per elvesztését. A hamis tanuak — két cselédleányt, *Machanitsky Erzsébet* és *Berszina Annát*, a rendőrség már le is tartóztatta. A vizsgálat szálai azonban — mint hírlék — *Sós Kálmán* törvényszéki bírót ismeretes ügyéhez vezették és *Bérecy kapitány* most ebben az irányban vezeti a vizsgálatot, amelyet most már egy-két nap alatt be is fog fejezni. *Sós Kálmán* törvényszéki bírót különben *Bérecy kapitány* ma délután öt órára megidézte és fél nyolcig kihallgatta.

— **A sárospataki főiskola.** A sárospataki főiskola érdekeiben a tisztánemlégyi egyházkerület és a főiskola nevében *Kun Bertalan*, báró *Vay Béla*, *Fejes István*, *Dókus Gyula* gondnokok és *Novák Lajos* igazgató felhívást bocsátottak ki. A felhívás egyebek közt ezt mondja:

Egyházkerületünk a bizonytalan jövődő számára kívánja főiskolájának alapjait szilárdítani a ma élő emberek hitbűdsége által. A protestáns önmegbecsülést mint csillagokat látva, e jelek után megyünk; a szívek önkényes felbuzdulását, mint a Bethesda tavának mozdulását tapasztalva, alkalmat akarunk adni minden szívnek, amelyek a mi érzéseinkkel összedobannak, az alkotókészségben való megnyilatkozással nem követelem. Még csak nem is nagy feladataink felsorolásával állunk elő, mert azt mindenki tudja, hogy milyen jelentősége van egy a versenyben minden körülmények közt megállani képes református ősi főiskolának. Hanem egyszerűen erre hivatkozva önkényes, szabad elhatározásból folyó adakozásra kérjük lel mindazokat, akik egyházkerületünk álláspontját helyeslik és a sárospataki főiskolát régi hagyományainak alapján erősíteni buzgó szívek öhajjait. Kedves hitsorsosaink! Egyházunknak minden rendű és minden állású lelkes tagjai, de nemcsak ti, hanem hazafiak, honenyok mindnyájan, akik a protestantizmus multjából tudtok mellettünk valami jó tanubizonyosságot lehozni, hozzátok fordultunk, hallgassatok meg a mi szíves kérésünket. Csak őseink hagyományából élni, sőt a régi forrásokból táplálni még a jövődőt is, ne tartásunk sem elégnék, sem kényelmesség; valamely küzdelmet és áldozatot vállaljatok ti is az elődök által apóit eszmék érdekében. Felhívó szövegünket tontoljátok meg és gyűjtőtűnkön jegyeztek fel adományaitokat, az ott foglalt utasít sok éremben. Drága lesz nekünk a legkezelebb adomány is, mert 10 év folyamán összegyűjtjük és egybeolajuk azokat, nyilvántartva a hárleket is és 10 év multán összehatva az egészet új *Vay-Mocsary*-ap címén, a főiskola tartalmátoké e gyantán. Hallgassatok meg testvéreiszövegünket! A nagy nemzeti küzdelmek, sőt egyházunknak mai nap is eléggé nagy nemzeti küzdelmeiben kérünk, hallgassatok meg! Isten áldását kérve reátok, egyházunkra és hazánkra! szertettel maradtunk.

— **A főfordulás előtt.** Hollandiában csak a mult hónap végén ért véget a vasuti munkások óriás sztrájkja s máris újabb sztrájk készül, amely, ha a jelek nem csalnak, valószínűleg szociális forradalom lesz. A munkások sehol a világon nincsenek olyan jól szervezve, mint Hollandiában. A munkásvezetők egy rendeltetűre ezrével és százezrével abbagyják a munkát az egész országban s addig nem adják meg magukat, amíg el nem érnek, amit kívánnak. A legutóbbi sztrájknál is nem békűk emelését vagy a munkaidő megrövidítését követelték, hanem egyenesen az állam törvényeibe ütőző dolgot kívántak s mégis elérték, amit akartak. Azt követelték (ugyanis, hogy a vasuti társaságok kötelezzék magukat, hogy csak a munkásszövetségbe tartozó munkásokat fogadjanak alkalmazni, bár a törvény köztelenségű teszi a társaságoknak, hogy senkit se bolykoltáljanak. És a társaságoknak mégis engedniök kellett. Most a kormány egy törvényjavaslatot nyújtott be, amely a munkások sztrájkját meg akarja szorítani. E miatt a törvényjavaslat miatt a szocialisták forradalommal fenyegetőznek s a kormány valószínűleg harci előkészületeket tesz a forradalmárokkal szemben. Míg a miniszterelnök a törvényjavaslatot a parlament elé terjesztette, a pálya-udvarokat az egész országban katonaság, rendőrség, honvédség és önkéntes katonák tartják megszállva. A nagyobb városokban a kormány eirendelte, hogy a tüzoltóság legyen készenléletben a középületek védelmére. A kaszárnyákban a katonákat a sortűzelésben gyakorolják. Az amszterdami rendőrfőkapitányságon hosszú listába összeírták a németalföldi munkásmozgalom vezetőinek névsorát. Akik ebbe a listába kerültek, azokat, amint az újabb sztrájk kitör, rögtön árálmatlanokká fogják tenni, vagyis becsukják. Jelmezti a helyzetet, hogy a királynő rendeletét ír alá az ostromállapot kihirdetéséről s a kormánynak már csak a napot kell beleírnia, amikor a rendelet életbelép. A távirchivatok, mint a szocialista *Het Volk* című lap írja, tükos rendeletet

kaptak, hogy a sztrájkjal összefüggő táviratokat ne továbbítsák. Az egész országban brosrúrák és lázító felhívásokat osztogatnak a munkások között. Egy rotterdami tanítót, aki ily brosrúrákat terjesztett, állásától elmozdították s vele együtt két társát is, akiknek neve ily felhíváson az aláírók között szerepel. A vasutíggazgatóságok valamennyi állomásfőnökhöz zárt oszmagot küldtek azzal az utasítással, hogy a oszmagot csak abban az esetben szabad felbontani, ha a sztrájk kitör, vagy ha az állomásfőnök az igazgatóságtól táviratot kap az előre megállapított jelszóval. A oszmagban tükos utasítás van a sztrájk esetére.

— **Szerencsétlenség a tengeren.** Brestből táviratozzák: *A Plogofban* (Finistère-megye) lévő tengerészeti őrállomás távirata szerint az *Ottercapb Gőzös* a mult éjjel Feutenop mellett a Sein-sziget melletti ragadó árban hajótörést szenvedett. Hét holttestet már megtaláltak. Azt hiszik, hogy az egész legénység odaveszett.

— **Farsangi véréngzés.** Vigo spanyolországi városban jarsang utolján jökdvű álarcos emberek összekülönböztek a rendőrökkel. Az összeütőkészek az lett a vége, hogy katonaság vonult ki, rőlőt a tömegre és több embert megsebesített kettőt megölt. Madridból ma azt táviratozzák, hogy Vigóban tegnapi este megismétlődött a zavargás. A zavargók és a rendőrség többször összekülönböztek. Egy rendőrhadnagy és egy rendőrtisztviselő megsebesült. A várost most katonaság tartja megszállva. Az igazgatóság óriási. Hivatolós jelentés szerint a vígói eseményekért az álarcosok felelősek, akik a csendőröket megtámadták, úgy hogy ezek kénytelenek voltak fegyverhez nyulni. A vígói polgármester lemondott. A rendőrfelügyelőt, aki azt a parancsot adta, hogy a tömegre löjjenek, főmentették állásától. — Egy újabb madridi távirat jelenti, hogy Vigóban megismétlődtek a zavargások. Ma is volt összeütőkészes, amelyben több ember, köztük egy csendőr és egy hadnagy megsebesült. Az egész várost katonaság tartja megszállva.

— **Magyar művész öngyilkossága idegenben.** *San-Franciscoból* jelenti, hogy *Egri (Wiss) Pál* hegedűművész ott öngyilkossá lett. Körülbelül tíz évvel ezelőt ment ki Amerikába. Eleinte *New-Yorkban* tartózkodott, később *Clevelandba* került, ahol több hangversenyt is rendezett. Onnét *San-Franciscoba* ment, ahonnan kevés hírr érkezett róla szomorú haláláig. Pedig nagytalentségű művész volt. *Remy* Amerikában feltétlen magasztalással szolt Egriről, aki hegedűjátékával lázba tudta ragadni hallgatóit. Azonban általunk adta magát, aminek következtében nem tudott előreljutni. Edesapja, aki idebaza tekintélyes és tisztelt kereskedő volt, hogy fiát megjavítsa, itthon pénzre tette minden vagyonát és kiment utána Amerikába. Az apa sem tudta Egrit letéríteni veszedelmes utjáról. A szerencsétlenű művész negyven évét élt.

— **Egy elkeseredett ember bombamerénylete.** Egy londoni telegramm jelenti, hogy *Ramsgate* városkában tegnapi borzasztó dinamitrobbanás volt, amely sok ház alakát bezúzta. A robbanás egy házban történt, amelyben egy idősebb házaspár lakott a főval. Ezt a házat a dinamit teljesen lerombolta. A romok között a férjet és az asszonyt átmetszett nyakkal találák meg. Mindketten éltek még s az asszony elmondotta, hogy férje, aki nagyon erőszakos természetű ember, elkeseredésében borotvírával megvágta az ő nyakát, aztán pedig magamagát akarta elpusztítani. Fia éppen akkor érkezett haza, amikor a férje dinamitbombával föl akarta robbantani a házat. A fia kivette a bombát a kézéből, de igazgatóságában elejtette a bomba fölrobbant s öt darabokra tépte.

— **Rendőri hírek.** *Janák Sándor* napszámos ma a muzeum-körűi csatornaépítésnél beleesett az árokba s a lábát eltörtte. A *Rókusba* vitték. — Ma reggel az eskütörli hid közelében 40—45 éves férfi holttestét lopták ki a Dunából. Zsebében *Müller* névre kiállított írássalok találtak. — *Pamanovics István* 21 éves hentesegény tegnap este a *Lógody*-utca 50-ik szám alatt lévő vendéglőben lugkóidatot ivott. A mentők a *Rókus-körhözba* vitték. — *Gró Belesnay Pál* Soroksári-utca 34. számú lakását tolvajkulcsal felnyitották és 400 koronát érő ruhát loptak el. — *Glatz Géza* 26 éves rovtomultu, a fővárosból kitiltott csavargót ma reggel az Erzsébet-keremben tetten érték, amikor az Auer-égőket el akarta lopni. — *Karfunkel Zsigmond* 25 éves rovtomultu csavargó beosont *Reisinger Veroná* magánzónó Nagykorona-utca 5. számú lakásába és az előszobából el akarta lopni a fogason függő ruhákat. Azonban tetten érték és letartóztatták.

(x) **Egger-féle mellapsztillák gyorsan** és biztosan hatnak köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál. Kapható minden gyógyszerboltban és drogériában. Doboza 1 és 2 korona. Próbadozár 50 fillér. Eg- és széküldési raktár: Nádor-gyógytár, Budapest, Váci-körút 17.

(x) **Ígyék Szent Anna'** malátalékort.

(x) **Hiváló civisok** elismerik a *Santal Egger* pártalan jó hatását. Meglepd gyorsan használat mind-

azon bajknál, hol *Santal*-olaj, *Copaiva* vagy *Cubeba* van javasolva. Úvege 3 K. a Nádor-gyógytárban Budapest, Váci-körút 17. Postán bérmentve 3.40 K.

FŐVÁROS

(*) **Az Országház-tér rendezése.** Az új parlament déli szárnya elé tudvalegőleg nagyobb szerű park jön, amelynek tervezetét a mérnöki hivatal már régebben elkészítette. E tervet azonban a közmunkatanács nem fogadta el, többrendbeli kiigást emelven ellene, mert — nézete szerint — nem a parkozás a fődolog, hanem az, hogy az *Andrássy-szobor* megfelelő helyre jusson. A közmunkatanács a mérnöki hivatal tervezetén kifogásolja az Akadémia-utca trombitaszerű kiképzését, a park széleének fásítását és kiköti, hogy az *Andrássy-szobor* kisebb körön belül szabadon álljon. A mérnöki hivatal a kívánalmaknak megfelelő új tervet dolgozott ki, melyet ma a középítési bizottság is magáévá tett.

(*) **A helypénz-szedés.** A pénzügyi bizottság mai ülésén bejelentésre került a jövedelmi-béret (helypénz-szedés) tárgyában megtartott árverés eredménye. Négyrendbeli ajánlat érkezett be s ezek közt legelőnyösebb volt a mostani bérlő, *Quetsch Mór*, aki egyévi bérről 378.888 koronát ígért míg a másik háromévi 252.000, továbbá 382.000 és 378.000 korona közt váltakozik. A közgazdasági- és közlekedési ügyosztály, valamint a tanács is a legkedvezőbb ajánlat elfogadását javasolja. A pénzügyi-bizottság szintén *Quetsch Mór* ajánlata mellett nyilatkozott.

(*) **Középtési ügyek.** A főváros középítési bizottsága ma délután *Rózsavölgyi Gyula* alpolgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a következő ügyeket intézték el:

A napirend előtt *Sámul Lázár* panaszt emelt a miatt, hogy a *Ferenc József*-rakpartot, ahol most csatornázási munkálatok folynak, csaknem egészen elzárják a közönség elől. A körzőn netekig hever a kinánt föld, holott ha a vállalkozó jobban boosztaná a munkát nem kellene a közönséget hónapokig meggátolni a sétálásban. *Vostis Károly* tanácsnok megígérte, hogy az ottani állapotokról személyes meggyőződést fog szerzeni s a legkedvezőbb ítélen jelentést fog tenni róla. Az interpelláló ebben meg is nyugodott. — A napirend során hozzájárult a bizottság ahhoz, hogy a *III. kerületi* tamar-utcai óvoda környéke 13.000 korona költséggel rendezessék, ugyszintén méltányosnak tartja az irgalmas rend főnökönek kérelmét a rend új körháza mellett névtelen utca rendezése iránt, mely 745 koronába kerül. — A *VIII. ker.* előjárású előterjesztést tett az iránt, hogy a *Déry-utca* a *Nagyváros* és *Kender-utca* között átíttassék meg. Ez előterjesztéshez a bizottság a mérnöki hivatali javaslata alapján hozzájárult. — Az *I. kerületi* bizottsági tagjai kérérvnt adtak be a fővároshoz a *Fehérvári* és *Promontori*-út úszekötöttesé céljából tervezett kereszt-út létesítésére. A bizottság hozzájárult. Végül több apró ügyet intéztek el.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Nemzeti Zenede.** A *Nemzeti Zenede* igazgatósága ma este hangversenyt rendezett a *Vigadó* kistermében, hogy növendékeinek tebenségét és haladását bemutassa. Nemcsak a szakkörök, hanem a nagyközönség is élénk érdeklődéssel szokta fölkeresni ezeket a vizsgáti hangversenyeket, amelyek a *Nemzeti Zenede* művészi szelleméről és munkájának eredményességéről tesznek tanúságot. Imhol, ismét meggyőződhettünk arról, hogy a *Nemzeti Zenede* milyen kitűnően felel meg zenekulturai hivatásának. — műsorujrudsága *Jámbor Jenő* vonózenekarra írt *Szerenáda* volt, amelyet a szerző vezénylete alatt a *Nemzeti Zenede* vonózenekarra adott elő. *Jámbor Jenő* nevével, aki polgári foglalkozására nézve törvényszéki bíró, sokkal jobban ismerik külföldi koncert-termekben, mint nálunk. Termékeny és poétikus da szerző, akiben a dallam-invenció tudással és izlésessel párosul. Négy tételben írott szerenádja, amely részben *Haydn* és *Mozart* kezes formáira emlékeztet, részben modern francia ötletességet mutat, megérdemli, hogy *Fűharmonikus Társaságunkat* figyelmessé tegyen rá. Az intézi vonózenekar precízül és sok hangbéli szépséggel tolmácsolta a nagyon tetszetős és ílibemázó zene-művet, dicsőségű szerzőven kitűnő és érdeműs tanárát: *Gobbi Alajosnak*. *Haydn*: *Eccját* dupla hármas-társaság (L. Euler Ödön, Amár Licio, Staud Gábor és II. *Meszényi Perina*, *Meszényi Nándor* és *Hegedűs Ferenc*) játszotta szabotossággal és stíre való törekvéssel, — tehát oly erényekkel, amelyek szintén *Gobbi* iskoláját dicsérik. — *Rennebaum Ágosta*, a *Nemzeti Zenede* zongoraszakmájának ez a kiválósága, iskolájának két növendékét küldte ma este a dobogóra: *Ettl Gizellát* és *Vérsi Margitot*, akik mind a ketten mesternőjük bevált rendszerének előnyét mutatták. *Rennebaum Ágosta*, akinek zongora-művészete oly nagy elismerésnek örvend, zenepedagógusaink egyik legkitűnőbb ereje, akinek nem egy tanítványa — mint például legutóbb *Mérő*

Jolán — már virtuózbabérokat arat. Kétúró szisztemája nem elégszik meg a technikai kiképzéssel, hanem bensőséges ifjúságra és muzsikális értelmességre is oktató. Csányi Kornélia (Tomka István tanítványa), aki nagyot haladt, amióta utoljára hallottuk, a Raff-éle *Gigát* játszóta variációkkal. Pompásan taláta el a régi táncok különös ritmusát és erőteljes plasztikával dolgozza ki a variációkat. — Schauer Ignác és Pécsi Károly, Arányi Frigyes tanítványai, kitűnő hegedűjátékukkal gyönyörködtették a közönséget. Technikai készségük már is meglepő, azonfelül örömmel tapasztaltuk, hogy mesterei, Arányi Frigyes a kiváló hegedű-virtuó művészetének hatása alatt állnak. (G.)

A Vígyszínház sikere. A Vígyszínház a *Kéz kezet* mo nagy sikerrel arra használja fel, hogy a legnagyobb gondossággal készüljön a terbe vett következő darabokra. A személyzet egyszerre két újdonalgot foglalkozik. Ezek egyike eredeti mű, Feóthy László háromfelvonásos bohóza: *Kovácsné*. A másik Feydeau George legújabb darabja, a *Mici hercegnő*. A *Kovácsné* bemutatóját estéről estére Hercegg Ferenc nagysikerű vizsgálta, a *Kéz kezet* mo kerül szíre.

Az afrikai nő. Meyerbeer 5 felvonásos operáját, az *Afrikai nőt* hosszabb pihenés után, holnap, szombaton elevenítik fel a m. kir. Operaházban. Közreműködnek: Vasquez, Szaladyné, Pálócyné, Prevost, Ney D., Beck, Szenárdó, Gábor, Kornat, Ney B. — A 4-ik felvonásbeli táncban részt vesznek Kiss H., Reisz Rózi és az összes táncszemélyzet. Az előadás bérletben adatik.

Küry Klára Szabadkán. Szabadkai tudósítónk írja: Küry Klára kisasszony a tegnapi délutáni gyorsvonattal érkezett városunkba. A Perron feketélt a több ezerre menő tömegtől, amely a nagy művésznő üdvözlésére jött és viharos éljenzéssel köszöntötte, amint a vonatról lezállott. Elsőnek Sziebenburger Károly, a színiügyi-bizottság elnöke köszöntötte a következő beszéddel:

A szabadkai színiügyi-bizottság nevében hódolatteljes tisztelettel üdvözölöm nagyságodat. E városnak minden szépért lelkesülő közönsége boldog, nagyon boldog ama tudatban, hogy falai közt üdvözölhet Magyarországnak énekes színpadának legkiválóbb művésznőjét. A nemzet az elismerés koszorújával tüzte körül nagyságod művészi pályáját. E koszoruba foglalja be nagyságod Szabadka város közönségének palmaigát is. Onajtom, hogy e város falai közt töltött napjait a legkedvesebb emlékei közé sorolja.

Ezután az éljenző közönség sorfala közt a város díszkocsijához kísérte a művésznőt, aki szállására hajtattott. A városba vezető uton a várakozók olyan tömött sorokban állottak, hogy a kocsiközlekedést be kellett szüntetni. Mint szabadkai leveleznők telegrafálja, Küry Klára ma lépett föl először a *Nebántvárdában*. Az egész est az ovációk végtelen sorozata volt. Esthosszat temérdek taps, virág és ismétlés. A jegyeket az összes vendégfelépésekre már napokkal előbb az utolsó helyig elkaptokdát.

Művendékesítésnek vizsgálatai előadásai. Az Országos Színházi Akadémia növendékei március 1-én tartják a Várszínházban Ujházy Ede tanár vezetése mellett 9-ik vizsgálati előadásukat. Ez alkalommal szíre kerül a *Cifra nyomorúság*, Csiky Gergely vizsgálata. A több szerepeket játszzák: Chyáry Irén, Farkó Gizella, Olass Klára, Orsz Adrienne, Veró Margit, Bajai Mór, Bárony István, Kardos Kálmán, Edikát Márton.

Horváth Attila hangversenye. Horváth Attila, a kitűnő zeneszerző és zongoraművész, akit most már évek óta nem hallott a fővárosi zenekedvelők közönsége, március második telében nagyszabású hangversenyt rendez Budapesten. A kiváló mester, akinek királydíj-nyertes szonátája pár évvel ezelőtt olyan nagy feltűnést keltett a zenei világban, márciusi hangversenyén újabb kompozícióit fogja bemutatni. Az érdekes hangverseny műsorában zenekari művek, kamarazene-művek és zongoraszámok szerepelnek; ez utóbbiakat maga a kitűnő mester fogja előadni. A zenekari művek előadásában szereplő kiváló művészi erőknél kívül egyik előkelő hangversenyekesnek mutatja be Horváth Attila legújabb műdalait. A nagyszabású hangverseny iránt ugy a művészvilág, mint a zenekedvelők közönség körében már is nagy érdeklődés nyilvánul.

Művész-est Félégházán. A félegyházi gimnáziumi ifjúság február 23-ikán lényesen sikerült művész-est rendezett a *Korona-uduló* dísztermében. A város legjobb műkedvelői szerepeltek a gazdag és változatos műsoron. Különösen tetszett *Kneffel* Rózi kisasszony művészi játéka, aki a *Bánk-bán*-átíratot zongorázta mély érzéssel és bravuro technikaival. A díszes közönség lelkes tapsokkal jutalmazta ezt a zongorajátékot, mely magasan állította állított a rendes díletans-színvonalának. Zajos tapsokban volt része *Fekete* Gizzi kisasszonynak is, aki a *Honvagy* című költeményét szavalta nemes lendülettel. A hangverseny tálamulaiság követte.

Camille del' Oro. A művészet iránt érdeklődők ma már mind ismerik *Szevcsik* tanárnak ezt a bájos növendékét, aki még nemrég hagyta el a prágai konzervatóriumot és most járja be diadalutját Európában. Mindenütt, ahol még eddig állíttott óriási sikert ért el művészi hegedűjátékával. Technikája egyszerűen bámulatba ejti hallgatóit. Budapestre is eljön

nemsokára, hogy néhány önálló hangversenyben fellépjen. Először azonban a fővárosi harlapkiadóhivatali tisztviselőik művészetét fogja művészetét a fővárosi közönségnek bemutatni. Ez a művészte, amelyet tánc követ, március 7-én lesz a Royalban.

Blaha Lujza a Szókimondó asszonyágban. Március 1-én vasárnap délután vendége lesz *Blaha* Lujza asszony a Népszínházban, amikor is leglényesebb szerepét, a *Madame Sans Gène* Hübcheher Katáját fogja a Nemzeti Színház igazgatójának engedélyével újból és pedig az alkalommal 88-adszor játszani. Ez az előadás mérsékelt helyárak mellett tartatik meg.

Vendégzereplések. Ujházy Ede, a *Nemzeti Színház* kitűnő művésze két estén át vendégzerepelt *Székesfehérvárott* Kunhegyi Miklós színtársulatánál. *Constantin abbé* és a *Lengyel zsidó-ban* a polgármestert mutatta be az ő megszokott nagy művészetével. A közönség, mely mindkét este zsúfolásig megtöltötte a színház nézőterét, el volt ragadtatva a mester kiváló alakításaitól s mindvégig zajos ovációban részesítette a nagy művészt. A jövő héten *Fóti* Frida, a *Vígyszínház* fiatal művésznője fog két estén, a *Gyurkovics lányok* és az *Egér* című vígjátékokban vendégzerepelni a székesfehérvári színházban. — A miskolci színházban három estén vendégzerepelt *Szerény* Gizella asszony, a *Vígyszínház* művésznője a *Vasgyörgy*, *Ocskay brigadéros* és a *Cigány fő* női szerepeiben. A miskolci közönség szíves ovációban részesítette *Szerény* Gizella asszonyt, aki annyira meghódította a közönséget, hogy leközlebb a *Bagdadi hercegnő*, *Losca* és *Leoeuvreur Adrienne* darabokban fog vendégzerepelni a miskolci színpadon.

Hangverseny. Herites Mária fiatal hegedűművésznőről, aki március 13-án mutatkozik be először Budapesten önálló hangversenyében, a *Neue Freie Presse* a következőket írja: *Szevcsik*, a híres prágai tanár az egyszer egy nőt *Kubelíkot* küldött a világnak. A fiatal leány trillái, duplajátéka, lágeletjei, egy mint annak széles, lágy tónusa mindenben emlékeztetnek most már világhírű kollégájára, *Kubelíka*ra, aki néhány évvel ezelőtt lázba ejtette a zenekedvelők világot. *Herites* kisasszony előtt kétségtelenül lényes jövő áll. Herites a múlt szombaton játszotta el Hamburgban *Bruch* versenyét a közönség lelkes ünneplése mellett. Budapesti hangversenyét, melyen *Bochmicek* Gyula is részt vesz, *Méry* Béla rendezi.

Hírek a Magyar Színházról. A tanulóifjúság szüneti napján, csütörtökön délután ifjúsági előadások lesznek ezental a Magyar Színházban. Első ilyen előadásul március 5-ikén, csütörtökön délután *Beóthy* László és *Rákosi* Viktor színműve, az *Aranylakodalm* kerül szíre rendkívül mérsékelt helyárakkal. Ifjúsági darabja lesz még a színháznak a *Grant kapitány gyermekei* című látványos színmű, amelynek most vasárnap délután lesz az első előadása, ezenkívül a színház még néhány szép magyar regedaráb és történelmi színmű bemutatását tervezi az ifjúság számára.

Vicóki színházat. *Krecsányi* színtársulatának énekesszemélyzete az elmúlt napokban hozta szíre *Bizet Carmen* c. mű nagy operáját oly óriási sikerrel, hogy a kitűnő előadást a hét folyamán kétszer is meg kellett ismétlni. — A múlt héten adták nagy tetszés mellett *Molnár* Ferencnek *A doktor ur* című mulattató bohózatát. — A jövő héten *Eob hercegné* lesz a premiérje, amelyet *A szentlái borbély* opera előadása követ. — Krecsányi igazgató elfogadta előadásra *Garai* (Geiger) Mór szabadkai földbírtokosnak *Az országmalom* című eredeti vígjátékát.

Miss Izidora Duncan színhaza. *Miss Duncan*, az ismert kaliforniai táncosleány, *Európan*ban saját színházat akar létesíteni. A kisméretű színház építését egy amerikai építőmester fogja végezni.

MŰVÉSZET

□ **A Műbarátok Körs** tegnap tartotta negyedik összejövetelét, mely alkalommal gróf *Baththyány* Lajos és neje látják margitarkparti palotájukban vendégül az előkelő társaságot. [Mig a Kőr eddigi [összejövetelein a gyakorlati művészet különböző ágai szolgáltatták a műélvezetet: ezuttal a művészet bölcselétének volt szentelve ez az egy óra, mely alatt egyike legkiválóbb esztétikusunk, dr. *Alexander* Bernát tartotta leköve a nagyszámú hallgatóság figyelmét *A művészet lélektanáról* tartott szabad előadásával.

A tudós tanár a ná a megszokott könnyed, de mégis magasszínvonalú és mélyreható analízissel lejegyezte azokat a lélektani jelenségeket, melyekből a művészi alkotás keletkezését levezethetjük. Klasszikus tömörséggel összefoglalt lélektani bevezetés volt ez az előadás a művészet filozófiájához: abban az álláspont, szigorúan rendszeres, de mégis élvezetes előadásban, mely laikus és beavatottat egyaránt le tud bilincselni. Hálás tapsok és ósziinte gratulációk honorálták a kiváló tudóst, aki előadását a jövő pénteken fogja folytatni ugyancsak *Baththyány* grófnő termében. A jelenvolt díszes közönségből a következőket említettük fel. Nők: gróf *Andrássy* Tivadarné, *Basch* Gyuláné, *Benczur* Gyuláné, báró *Dániel* Ernőné, dr. *Elscher* Gyuláné, *Enyedy* Lukácsné, *Fechtagyer* Elekne, gróf *Festetics* Pálné, gróf *Hadi-Larkóczy* Endréné, *Hubay-Cebrián* grófné, báró *Haupt-Stummerné*, báró *Jóska* Samuné, *Gönczy* Ma-

tild, báró *Kemény* Kálmáné, *Lánczy* Gyuláné és lányai, *Matlekovits* Sándorné, *Medveczky-Zichy* grófné, *Pejachevich* Katinka grófné, *Ploss* Irma, báró *Podmaniczky* Gyuláné báró *Szentkereszthy* Bélaé, *Szell* Kálmáné, *Vas* Ferencné, gróf *Zichy* Jánosné, *Sulyok* Ilda stb. Az urak közül: gróf *Andrássy* Gyula, gróf *Fathyány* Lajos, gróf *Festetics* Pál, dr. *Elscher* Gyula, báró *Haupt-Stummer* Lipót, gróf *Kegelevich* István, gróf *Zichy* István stb.

□ **Tavaszi nemzetközi kiállítás.** Az Országos Képzőművészeti Társulat tavaszi nemzetközi kiállítása, mely *április 1-én* nyílik meg a városligeti Műcsarnokban, sokkal nagyszabású lesz, mint a múltévi kiállítás. A külföldi művészek közül száznál több jelentet'ek be részvételtiket a kiállításon, közöttük a legjelesebb mesterek, míg a magyar művészgárda teljes számmal részt vesz a kiállításon. A napokban hozzáfognak már a tárlat rendezéséhez. Bejelentések a tárlatra még március hó 10-ikéig fogad el a társulat.

□ **A művészeti nagyjutalmak.** A közoktatásiügyi minisztériumban egy ismeretlen műbarát nagyobb alapítványt tett, melynek kamataiból évente két 4200 koronás jutalmat adnak két művészeknek. Az országos képzőművészeti tanács ma döntött a jutalmak ügyében és meglette előterjesztését *Walliscs* Gyula közoktatásiügyi miniszternek, akinek döntése után fogják közzétenni a jutalommal kitüntetett két művész nevét.

□ **Az iparművészeti kiállítás.** Az Országos Iparművészeti Múzeumban a magyar királyi iparművészeti iskola növendékeinek munkáiból rendezett kiállítást tegnap délben megtekintette *Zsitinszky* Mihály közoktatásiügyi államtitkár. Az iparművészeti iskola tanártestületének az élén *Fittler* Kamill igazgató fogadta az államtitkárt, aki dr. *K. Liptich* Elek min. osztálytanácsos kíséretében érkezett a múzeumba. Az államtitkár az egyes szaklektorok kalauzuszával behatóan megnézte a kiállítást, melynek magas művészi színvonaláról igen elismerőleg nyilatkozott. A kiállítás még egy hétig marad nyitva.

TUDOMÁNY, IRODALOM

□ **A Múzeumok és Könyvtárak országos tanácsa** március hó 3-án délután 6 órakor *Berzevicy* Albert titkos tanácsos elnökele alatt a Magyar Nemzeti Múzeumban plenárius ülést tart, amelynek napirend én számos fontos tárgy mellett szerepel az 1903. évi államsegély szétosztása tárgyában készíltendő javaslat. A tanács ülést megelőzőleg délután 4 órakor az országos tanács népkönyvtári-szakbizottsága tart ülést ugyancsak a Nemzeti Múzeumban *Berzevicy* Albert elnökele alatt.

□ **A Köczán pályázat.** A Magyar Tudományos Akadémia 100 arany pályadíjat tűzött ki oly színműre, melynek tárgya *Nagy* Lajos korából vesndő. A színművek lehetnek tragédiák, vígjátékok és közep-fajú drámák; a mondai alapon írt színművek éppen úgy nincsenek kizárva mint csak történelmi háttérűek. Hatánap 1903. május 31.

EGYESÜLETEK

(Az Israelita kézmű- és földművelési egyeslet) választmánya tegnap dr. *Neumann* Armin országgyűlési képviselő elnökele alatt ülést tartott. A napirend előtt az elnök kegyelettel emlékezett meg *Lóty* Mór és *lovag* *Wechseltmann* Ignác választmányi tagok elhunytáról, akikben az egyesület jövőjét veszítette el. A titkár jelentéséből köszönettel vették tudomásul, hogy az egyesület költségvetésére szentelt gondoskodik az egyesület kézművesnövendékeiről. *Domonyi* *Brüll* Miksáné, aki tavaly tett 1000 koronás alapítványához ismét 1000 koronát adományozott, valamint több nemesszervi adakozónak adományokért köszönetet szavaztak. Az egyesület folyóévi költségvetését, mely szárait a bevétel 40,000 koronával, a kiadás 45,300 koronával irányoztaotól elő, elfogadták abban a reményben, hogy az egyesület hibeinek áldozatkész-sége a hiányt fedezni fogja. Elhatározták az elnök előterjesztésére, hogy a kereskedelmi múzeum által ez év nyarán rendezendő segéd- és tanonemunka-kiállításon az egyesület részt veend. Végül három géppáros- és egy építőiparos-növendéknek első iparszkolai kiképzetésére 400 korona ösztöndíjat és több rendbeli segélyeket szavaztak meg.

(A Székesfehérvári Hátulajdonosok Egyesülete) március 1-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az újvárosbas közgyűlési termében az új lakbérleti szabályrendelet-tervezetről felolvasást és ennek kapcsán értekezletet tart.

MULATSÁGOK

(A mentők mulatsága.) A Budapesti Önkéntes Mentő-Egyesület költségvetésénél március 3-ikán délután három órakor a Mentő-Egyesület palotájának üléstermében tartja ülést gróf *Károlyi* István és *Szechenyi* Imréné grófné elnökele alatt. A választmány ülésén határoznak az egyesület javára rendezendő nagyszabású estély dolgában. Megállapítják az estély idejét, helyét s az előzőleg már a közreműködésre megnyert elsőrangú művészek s művésznők névsorát

is bejelentik. Érdekes a felemlítésre, hogy *Augusta* főhercegnő melegen érdeklik az estély iránt, mint a választmány elnöke s az intézkedésekről jelentést tételek magának esztendőre.

(A krisztinavárosi napközi otthon javára táncal egybekötött hangverseny rendez március 4-én az Atilla-utcai iskola tornatermében a felső krisztinavárosi körúti kaszinó, a krisztinavárosi iskolák és az Atilla-utcai iskola tanszékével. A hangversenyre megígérték közreműködésüket: a Harmónia-énekegyesület, Gyarmathy Fanny, Gyarmathy Juliska, Nyíraki Gabi, Perényi István és Vrabély Ármánd. Jegyek a rendezőség irodájában (L. Felső-Krisztina-körút 75.) és valamennyi krisztinavárosi elemi iskola igazgatóságánál kaphatók.)

(A ferenovárosi napközi otthon az összes körületi társaskörök részvételével február 23-án hangversenyre egybekötött táncvigalmat rendez a mester-utcai elemi népiskola tornatermében.)

SPORT

* **Labdarugó-mérkőzés.** Március 1-én, vasárnap délután 3 óra körül tartják a *Budapesti Torna-Club* és a *Posta és Távirat Tiszviselők Sportegyletének* I. csapatai bajnoki mérkőzésüket a tavaszi fordulón a margitszigeti sporttelepen. Mindkét egyesület legjobb játékosait állítja ki a küzdésre, hogy magának a győzelmet biztosítsa. Ezt a mérkőzést délután 1 óra körül a II. csapatok mérkőzése előzi meg a szövetségi díjért. Mindkét mérkőzés rendez helyi mellett tekinthető meg.

* **Football.** *Polényi Géza* a football-sport emelésére tiszteletdíjat alapított, mely vándordíj alakjában kerül kiírásra. A vándordíjas versenyt a Magyar Athletikai Klub rendezi országos jelleggel. A díj elnyerése három egymásután vagy öt egyáltalában való győzelemhez van kötve. Az első megtartása a vándordíjas versenynak az idei tavaszra esik. Összesen hét egyesület nevezett: a Budapesti Posta- és Távirat-Tiszviselők Sport-Egyesülete, Ferenovárosi Torna Klub, 33-as Football Klub, Magyar Athletikai Klub, Magyar Uszó-Egyesület és Műgyógytani Football Klub. Törökves Sport-Egyesület. Tegnap volt az intéző-bizottság alakuló ülése dr. *Dáni Vilmos* elnöke alatt mely alkalomból az előzetes mérkőzések napja állapított meg. E szerint a M. F. K. és Törökves mérkőzése március 29-én, a M. A. K. és Postás-csapaté április 16-án a M. U. E. és 33-as F. C. é pedig május 1-én lesz.

Nyitlér.

Felhívás.

Ezennel felhívom *Pintér Zsigmond*-t, szül. *Felsner Katalin*, hogy az általam megszakított életközösséget állítsa vissza és ezért hozzám térjen vissza.

Pintér Zsigmond,

VI. Aradi-u. 31. I. 15.

(Az e rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Soós bíró ügye.** A tábla HL. büntető-tanácsa *Deuch László* tanácselnök elnöke és dr. *Bucz Lajos* bíró előadásán — mint már megírtuk — tegnap foglalkozott Soós bíró megvesztegetési bűntényében a vádtanács határozata ellen beadott ügyési fellebbezéssel. A törvényszék vádpanaszát az ügyészség képviselője dr. *Magyar István* királyi ügyész fellebbezéssel, mivel a törvényszék vádpanaszát dr. *Sárkány* vizsgálóbíró határozata alapján a 488. § értelmében rendelte el a vizsgálatot mind a négy esetben. A vizsgálati fogságba helyezést azonban a tábla sem rendelte el. A btkv. 469. §-ának 1. pontja alapján rendelte el a vizsgálatot mind a négy esetben. A vizsgálati fogságba helyezést azonban a tábla sem rendelte el. A btkv. 469. §-ának 1. pontja, amelynek értelmében a tábla Soós bíró ellen a vizsgálatot elrendelte, így hangzik:

Öt évtől tíz évig terjedhető fegyházzal büntendő a bíró, ki azon polgári, vagy büntető-ügyben, melyre vonatkozólag megvesztegetett, törvényben tiltott vagy határozott.

A táblai határozat ma már leérkezett a vádpanaszhoz s onnan dr. *Sárkány* vizsgálóbíró kezéhez került az összes ügyiratokkal együtt. Dr. *Soós Kálmán* bíró a rendőrség ma délutánra kihallgatás végett megidézte.

§§ **A márciusi esküdték.** A budapesti büntető-törvényszéken tegnap sorsolták ki a március hónapban bírói tisztelet teljesítő esküdtéket. A kisorsoló bizottság

elnöke *Zsitvay Leó* volt. Tagjai a **Törvényszék részéről** dr. *Agoraszó Péter* és dr. *Dolechal Alfréd* törvényszéki bírák. Az ügyészség részéről a kisorsoláson dr. *Pataky Gyula* kir. ügyész volt jelen, az ügyvédi kamara képviselőiben pedig dr. *Reik Ferenc* ügyvéd. Rendés esküdtbírák lettek: *Kohn Samu* szatolás dr. *Sámul László* ügyvéd, *Reinprecht Alajos* vendéglős, *Aggházy Gyula* festőművész, *Eder Antal* vendéglős, *Arza József* fuvaros dr. *Natter Vilmos* ügyvéd, *Bertsek Kálmán* gazdász, *Berger Leó* kávész. *Fischer Dező* horkereskedő, *Krantz Károly* csúszgyáros *Lenk Odón* magánzó. *Szimon István* fűszerkereskedő, *Tóth György* sertéskereskedő, *Éllás Samu* háztulajdonos, *Braun Pál* hivatalnok, *Algyay Jenő* bank-hivatalnok *Szirek Imre* fény- és bronzárú, *Kern Emil* János rézműves, ifju *Schreil János* kocsigyáros, *Schön Rezső* építész, dr. *Bihari Mór* ügyvéd, *Neusiedler Góza* vendéglős. *Idéy Ferenc* magánzó, *Janszky István* gépész, *Pollacsek Bertalan* gyógyszerész, *Légrády Béla* magánhivatalnok, *Mogyorósy Zsigmond* gyáros, *Enyedi Simon* cégvezető és *Németi Ignác* szabó. Pótlésként lettek: *Hele Antal* kötélgáros, *Neubrandt István* hentes, *Pautheim Ferenc* építő-vállalkozó, *Schlezák András* kéményseprő, *Magazinár Dávid* úgynök, *Lintschoff Mór* papírkereskedő *Silberberg József* kereskedő, *Sohné Henrik* építész, *Neuländer Ignác* szabó és *Édeskuty Jenő* nyágereskedő. A márciusi napján esküdtésként ülészek március 18-tól 31-ig tart.

§§ **Egy följelentés következménye.** A *Műveltség Nők Otthonának* elnöke, *Wartha Vincénő*, *Hugonnay Vilma* grófnő a múlt évben megbízta dr. *Szaitz László* ügyészt, hogy az intézet pénztárosa, *Özveg Schmidt Miklósné* ellen hűtlen kezelés miatt tegyen följelentést. A följelentés azonban alaptalanul bizonyult, mire a megvádolt pénztárosnő ügyvédjé utján hatóság előtt való rágalmazás vétségéért panaszt emelt a Nők Otthonának elnöksége és negyvenkét tagu választássa ellen. Az első tárgyaláson azonban kiderült, hogy a följelentést *Schmidt Miklósné* ellen az egyesületi ügyész az elnök felhatalmazása alapján tette meg s ezért a járásbírósg csakis ez utóbbiak ellen folytatta az eljárást. A mai tárgyaláson a bíró *Bávi-Ilés* Károly védelme alá úgy *Szaitz László*, mint *Hugonnay Vilma* grófnőt fölmentette a vád alól, mert nem látta a rágalmazó szándékot bebizonyítottanak. A panaszos és az ügyészi megbízott az ítélet ellen fölfelezett.

§§ **Tözségi árkülönbözések bírói érvényesítése.** Érdekes polgári jogkérdésben hozott ítéletet a napokban a VII. kerületi kir. járásbírósgnál dr. *Koch* bíró. Egy vidéki gyógyszerész ugyanis tözségi árkülönbözési ügyletekbe keveredett egy budapesti bankkár. Apró ügyletekben nyert a gyógyszerész, de utóbbira azon vette észre magát, hogy 60.000 koronával elusztolt s még mindig vagy 7000 koronával adósa lett volna a bankárnak. A bankár, mivel már megtudta, hogy megbízójának alig van vagyona, de nevének igen, közjegyzői okiratban kölcsönre változtatta át az árkülönbözést és negyedről részletfizetést engedélyezett azzal a feltétellel, hogy a gyógyszerész neje is írja alá a közjegyzői okiratot, amely neki közvetlen kielégítési végrehajtásra ad jogot mindkét aláíró ellen. ha a részleteket pontosan nem fizetik. A gyógyszerész és neje egyideig felelték is a részleteket, de végre megunták a sok fizetést s megbízta dr. *Báttaszki Lajos* íróvárosi ügyvédet, hogy szabadítsa meg az alkötölő terhelést. Az ügyvéd meg is indította a pert a közjegyzői okirat érvénytelenítése iránt és a királyi Kuria jogérvényesen ki is mondotta, hogy a közjegyzői okirat érvénytelen, hogy a gyógyszerész és felesége nem tartoznak fizetni. Ezek azonban az ítélet meghozataláig s a per folyama alatt a végrehajtástól való félelmükben mégis fizették a részleteket. Az érvénytelenítés per kedvező elintézése után sommas pert indított a szorongatott gyógyszerész-házaspár a járásbírósg előtt az érvénytelenítés pör folyamata alatt fizetelt 900 korona visszafizetése iránt. Alperes azzal érvelt, hogy az érvénytelenítés mondotta is a bíróság a közjegyzői kötelezvényt, de azt, amit az aperesek már tényleg befizettek, nem követelhetik vissza. Dr. *Koch* járásbíró azonban az alperes bankárt a 900 korona visszafizetésére kötelezte, azzal a megokolással, hogy igaz ugyan, hogy a tényleg befizetelt összegek ily esetben sem követelhetők vissza, de csak akkor, ha önként, kényszer nélkül fizették. Azonban itt telperek már az érvénytelenítés kereset megindításával tanusítottak, hogy nem önként fizettek, de a közjegyzői okirat alapján közvetlen végrehajtás is oly kényszer, amelynek csak anyagi kárral vethetők volna alá magukat.

§§ **Nemzetiségi ígatás.** A magyar igazságszolgáltatásnak ugyancsak meggyílt a dolga az utóbbi időkben azokkal az elemekkel amelyek — bár a magyar föld termette kenyérből élnek, — nem általában uton-utóélen ígatni a magyarság ellen. A lelketlen ígatók egy része már hűvösön ül s őket követi most *Schroff Herman*, a brassói *Kronstädter Zeitung* szerkesztője is, aki lapjában mosdatlan száju cikkeket írt a magyarokról. A marosvásárhelyi esküdtőrbírósg a vádlott szerkesztőt ígatás miatt egyhúzó államgőhárra, ötezer korona pénzbüntetésre (mely lapjának biztosítékából vonandó le) s a költségek megtérítésére ítélte. A benyújtott semmisségi panaszokat ma tárgyalta a Kuria I. büntető-tanácsa *Tarnai János* bíró előadásában, s bár *Tassy Pál* koronagyűszelyettes indítványára a semmisségi panaszokat elutasította, a büntetés mértékének leszállításával 10 hónapi foghárra ítélte a vádlottat.

TÁVIRATOK

Frigyes főhercegek Potsdamban.

Potsdam, február 27. *Frigyes* főherceg ma déli előtt félénkenét órák ideérkezett és feleségével, *Isabella* főhercegnővel a városi kastélyba hajtatott.

A orosz-francia kereskedelmi szerződés.

Pétervár, február 27. A *Novosztij* kétségbevonja, hogy a francia-orosz kereskedelmi szerződés létrejöttére vonatkozólag *Bompert* francia nagykövet kinevezéséhez fűzött remények a mostani párisi hangulat mellett teljesülni fognak. Az a körülmény, hogy elfogadták Rouviernak azt az indítványát, hogy az orosz nafára 1¹/₂ franknyi behozatali vámot vessenek ki, a francia-orosz viszonyra bizonyára kedvezőtlenül fog kihatni. A tervezett vámot az orosz naftaiparosok talán jelentéktelennek fogják találni, de itt az elvről van szó. Ha Franciaország ezt a fontos kivitelit eikket kiegészítő vámmal röjja meg, Oroszország kétségtelesen hasonló intézkedéssel fog majd felelni. Ez jogos repressália, de Franciaországot felizgathatja. Azután más rendszabályok is következnek, amelyek a két ország gazdasági viszonyát nem javítanak és a politikai viszonyra is kihatnának. Hogy a politikai viszony egészen normális legyen, ahhoz nem elegendő a politikai szövetség. Remélhetőleg a parlamentben ellentállással fog találkozni Rouvier szándéka.

A cseh takarékpénztár ostroma.

Prága, február 27. Napok óta tart Prágában a cseh takarékpénztár ostroma s azóta a bank visszafizette csekély kivétellel az összes betéteket. Már az első napokban erős volt a gyanu, hogy a bank ellen mesterségesen csináltak a hajszát s azóta a rendőrség erőlesen nyomozza a tetteseket. Ma sikerült egy *Frest* Frigyes nevű ügynököt letartóztatni, aki egy vendéglőben mindenképen híresztelte, hogy a cseh takarékpénztár a lípesei bank bukásakor 30.000.000 márkát vesztett s így a betevők pénze veszedelemben van. A takarékpénztár épülete előtt letartóztattak egy cipészlegényt, aki szintén ilyenféle hírekkel rémitgette a bank előtt tolongó tömeget.

Prága, február 27. A cseh takarékpénztárban a betéteiket visszakérő betevők száma ismét nagybódott. A takarékpénztár épületében már korán reggel százával jelentkeztek a vidéki parasztok, hogy kivegyék pénzüket. A tömeg egyre nőtt és 9 óra tájban már mintegy 1200-an voltak. A rend fenntartására nagy csapat rendőrséget küldtek ki. A takarékpénztárral szemben levő gyalogjárón néhány száz főnyi kíváncsi közönség gyűlt össze. Dél előtt 1/11 óráig 720 betevőnek 1676.670 koronát fizettek ki. Délután 1 óráig 1376 fél jelentkezett 2.600.000 koronára rugó betétek felvétele végett.

Újabb lázadás Khinában.

Peking, február 27. *Kwangsin* a felkelés a hivatalos jelentések szerint mind nagyobb mérvet ölt. Már Hunan határán túl is terjedt. A hunani alkirály csapatokat küldött a határvidékre, hogy a felkelés továbbterjedését megakadályozzák. 500 főnyi császári csapat e hó 10-iken a Yangtze-szorosban lesből megtámadta, teljesen lekasaboltatt. Nagy gyertykereszletek, melyeket a csapat Ghuangben a körülzárt helyörszéknek akart vinni, a felkelők kezébe estek.

Elhamvadott város.

Páris, február 27. A Havas-ügynökség jelenti Cap Haitienből: Tegnap Port de Paix tüzség pusztította el. Csak a Compagnie Haitienne épületei mentették meg.

Kölgazdasági táviratok.

New-York, február 27. (Terménytársad.) (Zárhat.) *Gyapot:* New-Yorkban helyben 10.25 (10.25). Febr.-ra 10.12 (10.04). Májusra 10.10 (10.04). New-Orleansban helyben 9¹/₂ (9¹/₂). — *Petroleum:* Stand white New-Yorkban 8.20 (8.20). Stand white Philadelphianban 8.15 (8.15). Raffined in Cases 10.50 (10.50). Credit Balances at Oil City 1.50 (1.50). — *Zsír:* Western steam 10.05 (10.10). Rohe és Brothers 10.25 (10.30). — *Tengeri irányzata szilárd.* — Február 27. — (—, —) — *Márciusra* 58.— (57¹/₂). Májusra 58¹/₂ (52¹/₂). — *Buzs irányzata szilárd.* — Píros ószi helyben 82¹/₂ (82¹/₂) Február 27. — (—, —). Májusra 84¹/₂ (83¹/₂). Májusra 81¹/₂ (81¹/₂). Jul.-ra 78¹/₂ (78¹/₂). Gabona szállítási díja Liverpoolba 1¹/₂ (1¹/₂). — *Kávé:* fair Rio 7. sz. 5¹/₂ (5¹/₂). — Febr.-ra 4.30 (4.35). Májusra 4.55 (4.55) — *Linat:* Spring Wheat clears 3.05—3.10 (3.05—3.10). *Cukor:* 2¹/₂ (3¹/₂). On: 29.70—29.90 (29.85—30.12). — *Béz:* 13.25—13.40 (13.25—13.40). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, február 27. (Terménytársad.) (Zárhat.) *Buzs irányzata szilárd.* — Máj.-ra 77¹/₂ (77¹/₂). — *Juliusra* 74 — (73¹/₂). — *Tengeri irányzata szilárd.* — Febr.-ra 54¹/₂ (54¹/₂). — *Zsír:* Febr.-ra 9.62 (9.62). Máj.-ra 9.62 (9.65). — *Szalonna snort clear* 10.28 (9.82—). — *Sertisshus:* Májusra 18.— (17.85). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Fehér szálak.

A tagadás mit se használ,
Itt is, ott is előbukkan
Fejemen egy fehér hajszál.

Fehér hajszál, dérbelepte.
Csalódás és líd remény
Bizony gyakran szállt felette.

S ki tudja, még hányszor szállnak
Föltöttek gond s csalódás,
Ti ezüstbe fordult szálak.

S bár csalódtam már eleget,
De szívemből most se halt ki
Az örökös hit, szeretet.

Hízem s valóm, amíg élek,
Hogy nemese, szépre, jóra
Van teremtnem mind a lélek.

S szeretettel ölelem át
Mindazt, aki tőr és szenved,
Mint zöld ropkány a gyöngy fát.

Dalolom ezt sok éve már
— Bár gyökört hamisítgamon,
S műlnak, mólnak tavasz és nyár.

S hirdetem szárnyán a dalnak,
Amíg szívem rejtekezőből
Az akkordok ki nem halnak.

Kisér-e hit mindörökké
S telkiéd ar-örök éjbe,
Le a sötét sírgödörbe.

Feleki Sándor.

† A gyöngyhalászatról. A drágagyöngyök megszerzése rendkívül nagy fáradsággal jár és sokszor kárba vessz a fáradság, mert az eredmény nagyon gyakran nem kielégítő. A Perzsa-öbölben például 1900. és 1901. évben a gyöngy-kagylók között fellépett betegség folytán nagyon rosszul ütött ki a gyöngyhalászat. Sokkal kielégítőbb volt az 1902. év idénye (június—szeptember), amikor az indiai bevásárlók a gyöngyökért jó árakat fizettek. 1902. évben Korveit 420 hajója 7560 emberrel 840 ezer rupia (1 millió 890 ezer korona) értékű gyöngyöt halászott ki. A bahreini-szigetéről 700 hajó jött 12 ezeremberrel, 2 millió rupia (négy és fél millió korona) értékű gyöngyöt hoztak a tetszre. Az al-bidaai gyöngyhalászok 1,200 ezer rupia (6 millió 700 ezer korona) értékét termeltek. Bombayba, a gyöngykereskedelem központjába, 1902. évben legalább 4 millió rupia (9 millió korona) értékű gyöngyöt vittek eladásra. Ez idő szerint nem a perzsa Linga-kikötő, hanem az angol tulajdoni ké-

pező Bahrein-szigetek a gyöngyhalászat központja. Egy ideig a gyöngyház-kagylókat nem használták fel, 1902. év óta rendszeresen Bender-Abbaszon át Európába szállítják, az elszállított mennyiség meghaladja a 70 ezer darabot, értéke mintegy 350 ezer rupia.

† Bismarok kutyája. Egy orosz folyóirat a következő jóízű apróságot közli: Bismarok kutyája, a Tyras, amelyet birodalmi kutyának is hívtak, nagyon jól meg tudta különböztetni a konzervatívokat a szocialdemokratáktól és csak ez utóbbiakat támarta meg. Egyszer azonban Tyras mégis tévedett és pedig a következő alkalommal, amelyet Bismarok saját szavai szerint reprodukálunk itten:

— Kévszel a berlini kongresszus befejezése után történt, hogy Goresakov herceg eljött hozzám, hogy tölem bucsut vegyen. Nagyon kimerülnek látszott és én egy öblös karosszékebe ültettem őt. Beszélgetésünk alatt Tyras békésen hevert egy kucokában és úgy tűnt föl nekem, hogy Goresakov herceg egyáltalában nem vette észre a kutyát. Amikor véget ért a beszélgetésünk és Goresakov föl akart állani, hogy bucsut vegyen, nem volt annyi ereje, hogy fölegyenesedjen; átlógatam tehát mind a két karommal, hogy fölemljem őt a székből; ebben a pillanatban föngrott Tyras a sarokból és nyilván azt hitte, hogy verkedés van köztünk készülöben, mert felénk rovellt.

— Tyras! — kiáltottam rá fenyegetően.

Goresakov herceg, aki mitsem látott s az előmenyekről mitsem tudott és fogalma sem volt arról, hogy nekem egy Tyras nevű kutyám van, a rémülettől visszaesett a karosszéke. Rosszul lett s a feleségem egy pohár vizet hozott be hamarosan. Amikor magához tért, azt kérdezte tőlem:

— Miért kiáltott úgy rám? És micsoda sajátosságos egy sző volt az?

Hogy aztán kiderült a dolog, természetesen mind a ketten jóízűen nevetünk.

† Dobpergés a Vatikánban. A pápa palotamestere rájött, hogy a Vatikánban nagyon el van hanyagolva az etikett, szigorú rendszabályokat adott ki tehát a régi protocolnak teljes egészében való visszaállítására. A kamarások a jövőben igen elegáns ruházatban fognak járni s a nemesi testőrök egyenruháját is díszesebb teszik. A svájci testőrök sisakot és lábpánciót kapnak, mint hajdanában. A palotafőnöknek lesz egy csapat dobosa is. Harminc év óta ez az első eset, hogy a palotafőnök dobpergés mellett fog a Vatikán udvarán végig vonulni. A pápa kihallgatásai és fogadásai is több ceremóniával és nagyobb ünnepséggel fognak eszentul végbemenni Szóval a régi protocol, amely az utolsó harminc év alatt teljesen feledésbe ment, újra visszanyeri régi jogait,

† A gyűrű története. Azt, hogy a gyűrűviselés mikor jött divatba, biztosan nem lehet tudni. A zsidók és az egyiptomiak már a legrégebb időkben viseltek gyűrűt s töltik vették át a görögök, ceztől Olaszország lakosai, az etruszkoktól pedig a rómaiak. Görögországban Solon idejében minden szabad ember hordozott gyűrűt, még pedig tetszése szerint, aranyból, ezüstből vagy bronzból valót s a nők jobbra elefántesontból vagy borostyánkőből. A rómaiak azonban még a köztársaság idején is csupán vasgyűrűt viseltek, a régi németekkel és más népekkel egyetemben. Aranyból valót eleintén csak kitüntetett dísz gyanánt hordtak azok, kik valamely fontosabb hivatalt töltöttek be, mint például a követek. A harcias római népnél természetesen gyorsan növekedett a vitézek, lovagok száma s így az aranygyűrű viselésének is mind nagyobb és nagyobb lett a divatja. A férfiak é fényűzését csakhamar meg is irigyelték az asszonyok, akiknek aranygyűrűt hordani törvényileg tilos volt, csupán vasból valót viselhetek. Az asszonyi leleményesség akkor egy segített magán, hogy vasgyűrűjét, ha már arannyal nem lehetett, legalább — ezüsttel oserítte fel. És amint ezt sikerült kivivniok a római nőknek, nemsokára jött utána a többi is, úgy, hogy Hadrián és Jusztinián császárok alatt már semmi sem korlátozta az aranygyűrű viselését. Nem sokkal azután már azt látjuk, hogy a gyűrűviselés divatját a régi nők inkább többféleségben üték. Hogy mily fényűzést fejtettek ki e részben, mutatja az is, hogy a drágakövekkel kirakott gyűrűket például az időjárásához mérten viselték. Erre az időre vonatkozik bizonyára az a feljegyzés, hogy a régi dámák minden hónapban más-más gyűrűt viseltek. Nevezetesen: januárban gyémántot, februárban rubint, márciusban zafírt, áprilisban topáz, májusban smaragdot, júniusban ametisztet, júliusban aquamarinint augusztusban krizolitot, szeptemberben granátot, októberben hiácintot, novemberben opált, decemberben gyöngyöset.

† Golyófogó. A katonai gyakorlatok hasznát sok tekintetben csökkentik az, hogy a csapatok egymásra nem lehetnek éles tölénnyel; hogy mégis lehetőleg utánozzák a háborus helyzetet, lönek, de csak vaktöltéssel. De az u. n. füstnélküli löport valami szilárd testtel kell beleszorítani a tölénybe, hogy az a lövésnél hasonló hangot és gyenge füstöt adjon, mint az éles tölítés. Emellett persze szükséges, hogy ez a szilárd töltés ártalmatlanná legyen, amint a fegyver csövét elhagyja. Ezeknek a sok tekintetben ellenkező feltételeknek egészen jól megfelelő vaktöltést még mindig nem sikerült készíteni, dacára, hogy a porosz hadügyminisztérium 1891-ben 100.000 márkás díjat tűzött ki rá. Eddig még a leginkább bevált a fagyoló, de ez is gyakran okoz sebesülést, sőt még halálos balesetet is, ha az ellen-ségre közelről tüzeltek vele; azért a legutóbbi had-

REGÉNY

AZ UJ MAGDOLNA

— REGÉNY —

Irta: WILKIE COLLINS

(27)

Julian a legköznapiabb szólásformákhoz menekült:

— Legyen meggyőződve hálámról, — lady Janet — de kérnem kell, hogy engem egyelőre mentsen föl.

A lady eddig az élében ülő macska szőrért simogatta gyűrűs ujjával; az utolsó szavaknál hirtelen fordítva kapott az állat szőréhez — máskor kimeríthetetlen türelme elfogyott.

— Rendkívül udvarias ön, minden kétségen fölül — mondotta. — Még csak az hiányzott, hogy hozzátegy: mr. Julian Gray üdvözli lady Janet Royt és sajnálja, hogy akadályozva van — Julian! — kiáltá az éltes nő, nem tudja magán többé uralkodni, és lölötte öléből a macskát. — Julian, ne üssön velem játékok. Tudom, hogy nem egyéb az. Viselkedése mutatja, hogy ön kerüli házamat. Valaki kellemtelen önre nézve itt? Velem nincs megelégedve?

Julian mozdulata mondotta neki, hogy arról szó sem lehet. A sötét macska megröbítette hátát, farkát csóválva a kandallóhoz scmpolygott és letelepedett a szőnyegre.

Lady Janet nem engedett.

— Grace Roseberry?

Julian is kifogyott a türelemből. Hirtelen felkelt és emelt hangon mondotta:

— Minden áron tudni akarja. Igen, Miss Roseberry.

— Ó kellemtelen önre nézve? — kiáltá lady Janet bosszusan és meglepetve.

Julian most már nem tartotta magát vissza:

— Ha tovább is látnom kellene őt, — válaszolt, miközben halvány arcára a szenvedélyes izgatottság pirja szökött, — én lennék a legszerencsétlenebb ember a földön. Nem vagyok képes többé vele szemben állani, anélkül, hogy meg ne csalódnam ifjúkori barátomat, akinek neje lesz. Hagyja tehát, hogy örökre elváltan éljünk. Ha csak valamicskét kedves önnek az én lelki nyugalmam, hagyjon bennünket elváltan.

Lady Janet oly kézmozdulattal, amely elárulta meglepetését, kíváncsian kérde:

— Csak nem szerelmes ön Graceba?

Julian föl és alá járt a szobában. Eközben megzavarta kényelmében a kandalló előtt heverő macskát, úgy hogy az elkényeztetett állat kiosont a szobából.

— Valóban nem mondhatom, — szölt. — Magam sem vagyok tisztában magammal. Grace oly érzést váltott ki belőlem, aminőt még egy női lény sem. Abban a reményben, hogy el tudom felejteni őt, visszautasítottam meghívását, csakis ezért utaztam a kontinensre — de mindhiába. Ejjel-nappal rá gondolok; úgy érzem, hogy saját énemnek egy része ő és hogy az élet nélküle el sem képzelhetem. Egész akaratom odavan. Ma reggel eltökéltem magamban, hogy irok önnek és nem térek vissza többé ebbe a házba; most mégis itt vagyok és hitvány okokkal iparkodom magamat önmagam előtt igazolni. Köteletségem nagynémemet meglátogatni, gondoltam magamban az egész uton, titkon remélve folyvást, hogy ő bejön ide és látni fogom. Még ebben a pillanatban remélem, pedig tudom, hogy Horace Holmerofnak — legrégebb és legjobb barátomnak, jegyese! Gazember vagyok-e, vagy esztelen bolond? Az Isten tudja, — én nem. Orizze meg titkomat, némém, mert magam előtt szégyenlem magamat; mindig azt hittem, hogy nemesebb természetem van és most... Ne mondjon el erről Horace-nak semmit sem; le kell és le fogom küzdeni szenvedélyemet. Most pedig engedjen eltávoznom.

Julian hevesen kalapjához nyúlt. Lady Ja-

net gyorsan fölemelkedett és utána ment; az ajtóhoz érve, utját állta:

— Nem, — válaszolt az éltes nő határozottan. — Igy nem szabad eltávoznia. Maradjon.

E szavaknál a lady titkos, örömteljes büszkeséggel nézte az ilja kipirult vonásait, nagy égő szeméit. Még sohasem látta ily szépek. Megragadta karját s visszavezette oda, ahol előbb ültek. A jözn az természetesen azt mondatta vele, hogy Julian helytelenül jár el, amikor Mercey az adott körülmények közt más szemekkel nézi, mint a barát vagy testvér szemével és hogy kétszeresen helytelen eljárás az ilyesmi egy lelkészétől. De anélkül, hogy Horace szentebb jogait megszorítaná, mégis nem tudott érte Juliannak szemrehányást tenni. Sőt ellenkezőleg, úgy érezte, maga sem tudta, mért, hogy Julian az utolsó percek alatt inkább nőtt, semmint selyedt becsületében. Amellett fogadottleánya valóban oly bájos, oly szép volt, hogy nem volt esoda, ha olyan férfura nézve, mint Julian, a csodálat tárgya lett. Mindezek után lady Janet úgy találta, hogy öcsését nem annyira korholni, mint inkább sajnálni kell. És Evának melyik leánya, akár tizenhét-, akár hetvenéves volt — hoznatt volna becsületet öszinteséggel más itéletet. A férfi követhet el bármely vételt — a tévedéstől kezdve a büntényig — amíg e vételt asszony idézte föl, addig minden női szív megbocsát neki.

— Uljón, — mondá Lady Janet önkéntelenül mosolyogva — és ne beszéljen tovább. — Egy férfinak, Julian, különösen olyan kitűnő férfinak, mint ön, uralkodnia kell magán.

Julian keserűen felnevetett.

— Önuralmamot ott fenn keresse, — mondá. — Ó parancsol felette, nem én. Isten megáldja, némém.

Azzal felkelt Julian. Lady Janet megint leültette.

— Ragaszkodom hozzá, hogy ha csak még néhány percre is, még itt maradjon. Valami mondani valóm van önnek.

— Miss Roseberryre vonatkozik?

gyakorlatokon a lagolyákkal való tüzelést is be-szüntették, ha az ellenfél bizonyos közelségbe ért. Eltekintve attól, hogy ily módon a gyakorlat sokat veszít a komolyságából, még sincs kizárva, hogy tul-buzgósból baleset ne származzék.

Ebből a szempontból érdekes az az újítás, amelyet egy Kussmann nevezetű német most szabadal-mazott és amely a katonalegyverek csövére alkal-mazott kis hüvelyből áll. Ez a golyót a cső végén irányából kilépteti és vagy teljesen porrá morzsolja, vagy hogy egész lafölből keletkezik, vagy pedig le-felé irányítja a nagyobb darabokat s így ártalmatlanná teszi azokat. Sőt még az éles töltényt is úgy elteríti, mint azt a próbák mutatták, hogy azzal is teljesen veszélytelenül lehet az ellenfélre tüzelni. Ezzel eleje volna véve azoknak a gyakori balesetek-nek is, melyek gyakorlatokon előfordulnak, amikor a vaktöltések közé véletlenül éles töltések is kerül-nek. A védő csövecskét forgatható lappal el is lehet zárni, amikor a puskacső belsejét védi. Az ilyen hü-vélyvel ellátott puskák vaktöltéssel is rugnak, mert a felhajlított végén a gáz hirtelen kitódulása meg van akadályozva. Ez is előny, mert ezáltal is jobban hasonlít a vaklövés az éles töltéssel való lövéshez és így a katonák jobban megszokják azt.

A BUDAPESTI NAPLO telefonja.

Szerkesztőség 56—12
Kiadóhivatal 54—39

KÖZGAZDASÁG

Törvényjavaslat a részlet-üzletről.

— Kereskedők küldöttsége a kormánynál. —

Budapest, február 27.

Az áruszlet-ügyletekről szóló törvénytervezet tárgyában ma Falk Miksa országgyűlési képviselő vezetése alatt nagyobb küldöttség tiszteltelt a képviselőház miniszteri fogad termében Széll Kálmán miniszterelnökkel és Plósz Sándor igazságügyminiszterrel. A küldöttséget, amelyhez Sándor Pál képviselő is csatlakozott, egy a miniszterelnök, mint az igazságügyminiszter igen szívélyesen fogadta.

Midőn Széll Kálmán miniszterelnök a teremben megjelent, a küldöttség lelkes éljenése fogadta.

A küldöttséget Falk Miksa országgyűlési képviselő néhány szó kíséretében bemutatta a miniszterelnöknek. Az a tárgy — uymond — amely a küldöttséget idehozta, az áruszlet-ügylet törvényhozási szabályozása, az igazságügyminiszter ressortjába tartozik ugyan, mivel azonban tudja,

— Arra a gyűlölt teremtesre, aki miss Roseberry oly borzasztóan megijesztette. Meg van ön elégedve?

Julian meghajította magát s megint elfoglalta régi helyét.

— Bár nem szívesen teszem, — folytatta lady Janet, — de meg kell önnek értenem, hogy most már nagyon komoly dolgokról szeretnék ön-nel beszélni, Julian. Az a nyomorult személy nem csak Gracet rémitette meg, de engem is megijeszt.

— Miért? Hiszen a lányok nem azt a szegény.

— A szegény, — ismétlő lady Janet. — Így mondta?

— Igen.
— Lehetséges ez? Ön még sajnálja?
— Teljes szívemből.

E válasza az éltes nő hevesen felugrott.
— Utalom azt a férfit, aki senkit sem tud gyűlölni! Tudja isten, Julian, ha ön régi római volna, még Neron is sajnálkoznék.

— Ugy van, — válaszolt Julian helyeslően.
— Minden büns, drága némem, többé-kevésbé szálamra méltó teremtmény. Nero a világegyik legszerencsétlenebb embere lehetett.

— Szerencsétlen! — kiáltá lady Janet. — Nero szerencsétlen! Egy ember, aki csak a saját gyönyörűségére fosztogatott, öldökölt és városokat lángba borított, csak szerencsétlen. Talán még anyji sem? Ha a modern filantropia már Nerot is védelmébe veszi, akkor bizony nagyon sokra vitte. Nemsokára még azt mondják, hogy a vérszomjas Mária királyné csak pajkos vásott gyermek volt és a szerencsétlen VIII. Henrik egész élete odairányult, hogy a házi erények gyakorlásában a legnagyobb tökélyt érje el. Egyébként nem szeretem, ha az ember eltér a tulajdonképpeni beszélgetési tárgytól. Miről is beszélünk az előbb? Ön sohasem marad amellett, Julian, ön valóban, mondhatnám, elvesztette az eszét. Isteneire, elfelejtetem, hogy mit akartam önnek mondani. Nem, ne emlékeztessen rá. Öregasszony vagyok már, de

hogy a miniszterelnök a kormány vezető szelleme és minden fontosabb dologgal tördök, azért kért engedelmet, hogy nála is tisztelgessenek. A nyílvánosságban gyakran találkozott azzal a tévhitel, mintha a mostani kormány alatt a kereskedelem mostoha elbánásban részesülne. De szónok 33 év óta ismeri a miniszterelnököt és tudja, hogy ő a kereskedelemnek mindig buzgó barátja és támogatója volt. Jobban mint akárki tud a méltányolni azon nagy érdemeket, amelyeket a miniszterelnök a kereskedelem terén szerzett. Végül köszönetet mondott a miniszterelnöknek a szíves fogadtatásért és újfog jóakarataiban ajánlotta a küldöttség szónoka által részletesebben előadandó ügyet.

Erre maróti Fürst Bertalan a miniszterelnökhez a következő szavakat intézte:

Nagyméltóságú miniszterelnök ur! Kegyelmes uram! Az áruszlet-ügyletekkel foglalkozó kereskedők a napilapokból értesültek arról a törvénytervezetről, melyet az igazságügyminiszter ur ő nagyméltósága az áruszlet-ügyletek tárgyában előbb egy szaktanácskozáson vitatott meg az egybevitott szakfelekkel és értesülésünk szerint legközelebb az országgyűlés elől kíván terjeszteni. A jelzett szaktanácskozáson csekélységgem is volt alkalmam részt vevetni és már akkor kifejezést adtam azoknak az aggodalmaknak, melyek szerint a kérdéses törvénytervezet, legjobb intenció dacára is, sokkal inkább a tervezett magasabb célunk kárát, mint annak előnyét fogja eredményezni. Hangos kifejezésekre került ez az aggodalom azon az országos értekezleten is, amely et a legkövetkezőből érdekelte áruszlet-üzlet-tulajdonosok tartottak ebben a tárgyban és országos értekezletükön alaposan megvitatta a tervezett törvényjavaslat minden részletét, minden szakaszát, sérelmeiket közelebbről megjelölve, kívánságaikat abba a kérvénybe foglalták össze, melyet most nagyméltóságodnak mely uszlettel van szerencsénk ányújtani. Ismerjük nagyméltóságodnak meleg érdeklődését a kereskedelem minden ügye-baja iránt. Tudjuk, hogy nagyméltóságodnál készséges meghallgatásra talál minden panasz és méltányos elintézésre minden indokolt kérés. Ezért reméljük mi teljes bizalommal, hogy nagyméltóságod kegyes jóindulattal lesz kéréseink iránt és figyelmére fogja méltani óhajainkat, mint a létezőkben veszélyeztetett áruszlet-kereskedők indokolt kéréseit.

Széll Kálmán miniszterelnök erre körülbelül így felelt:

Igen tisztelt uraim! Nagyon szívesen veszem az önök memorandumát s nemesak formailag teszem ezt, hanem a memorandumot át is fogom nézni és az igazságügyminiszter ural a dolgot megbeszelem. Igen helyesen cselekedtek tehát, hogy most jöttök, amikor a dolog még csak az előkészítés stádiumában van, mert na még minden jogos igénynek és kívánságnak elteget lehet tenni. A törvényjavaslat-tervezet kü önben, ha jól tudom, még az igazságügyminisztériumban sem készült el teljesen; onnan jön csak a szakminiszterhez, aztán pedig a minisztertanács elé.

En addig is készségesen vállalkozom arra hogy az áruszlet-ügyletről szóló törvényjavaslat-tervezet tárgyában beszéljek az igazságügyminiszter ural s kérem önöket, legyenek egész bizalommal hozzá, aki elsőrendű jogász és akinek kiváló tehetségeit nem-

még nem lettem gyermek! Minek ül itt oly magabamerülten? Hát nincs semmi elmondanivalója önmagáról? Talán a beszédet is elfelejtette már.

Julian szerencsés temperamentuma és nagy-nénje jellemének alapos ismerete elozlatta a lenyegető viharfelbököt. Eszrévtlenül akart ráterni az elfelejtett tárgyra és ezt akként, hogy ügyesen hozzátűzi még el nem beszélt uti élményeihez.

— Sok mondanivalóm van önnek, némem — válaszolta. — Ön még nem hallott semmit utazásomról.

Julian jól számított.

— Tudtam, hogy valamit elfelejtettünk — mondotta. — Most már oly rég van itt és egy árva szót sem beszélt róla. Tehát kezdje.

Julian lassan hozzáfogott elbeszéléséhez.

Külcendék fejezet.

Előrevetett árnyak.

— Mint levelemben már jeleztem, mindenekelőtt Mannheimba utaztam és megtudtam ott mindent, amiről a konzul és a kórházi orvosok egyáltalán tudtak; nem mondtak semmi újat. De megadták nekem azt az irányt, amelyben feltalálni remélhettem arra a seborvosra, aki a szerencsétlen idegen nőt megoperálta és azonnal odautaztam, hogy tőle minél többet megtudjak. De a seborvos sem adhatott felvilágosítást a nő személynázására nézve, mert egyébként nem ismerte; ellenben fontos közlést tett szellemi állapotára nézve, elmondotta, hogy egy a sofőr-riói csatában megsebesült katonán hasonló mű-tétet végzett és megmentette a katona életét, de a szegény ember elmeháborodott maradt. Ez már egymagában véve is nem jelentéktelen eredmény; nemde, ön is úgy találja, némem?

Lady Janet alig ért rá visszanyerni szokott hangulatát.

— Nagyon fontos lehet oly emberek nézve, — válaszolt a lady. — akik kétkeltek abban, hogy az ön szálamraméltó pártfogója egyáltalán bolond. En nem kétkeltem benne — és ezért

csak nálunk, hanem az egész ország halálán túl is ismerik és méltányolják! Az igazságügyminiszter ur a legkisebb elöguiltással sem viseltetk a kereskedelmi érdekek iránt és minden jogos kívánságot mérlegelni is fog.

Azon téves nézetekről, amelyekről Falk Miksa t. barátom beszédében nem ugyan saját véleményeképp megemlékezett, én is hallottam. En csak azt állít-hatom, hogy aki ezt mondja, aki ilyen híreket terjeszt, az nem ismer engem, nem ismeri nézetemet, nem tud az én мүködésemről és meggondolatlanul vagy rossz szándékkal nyilatkozik eddigi tevékenységemről. A ki ilyet mond, annak bizonyítani is kell tudni: tettem-e vagy mondtam-e valaha valami olyat, amire ezen teljesen téves, alaplan és valóban rágalmat alapítani lehet. Rágalomnak kell tehát mondanom, ha ilyet egy oly politikusról állítanak, akinek kezébe van levő az ország ügyeinek vezetése és ha azt állítják róla, hogy o'y elfogult, hogy az ország egyik gazdasági nagy ágazata iránt nem viseltetik meleg érdeklődéssel.

Újlag köszönöm tehát, hogy alkalmat nyújtottak nekem az ez ügyben elfoglalt álláspontom jelzése és biztosítatlan önöket, hogy óhajait jóakaró megfontolás tárgyává fogom tenni. (Lelekes éljenés.)

A miniszterelnök aztán hosszabb ideig igen szívesen beszélgetett Falk Miksa és Sándor Pál képviselőkkal, valamint a küldöttség egynéhány tagjával is és aztán egy a nevezett képviselőktől, valamint a küldöttség minden tagjától kézszerítással buscut véve, távozott, mire a küldöttség lelkes éljenése közben a termet elhagyta. Nemsokára belépett Plósz Sándor igazságügyminiszter, kit a küldöttség szintén lelkes éljenéssel fogadott. Falk Miksa a következő szavak kíséretében mutatta be a küldöttséget:

Bátor vagyok nagyméltóságodnak a jelen küldöttséget bemutatni: nem tartom szükségnek, hogy azt excellenciát jóindulatába ajánljam, mert arról priori meg vagyunk győződve. De abban a véleményben vagyok, hogy a szóban forgó tárgyra nézve nagyméltóságod egyoldalúan lett informálva és mi a kevésbé jól informált miniszterrel a jobban informálandó miniszterhez fordulunk. Nagyméltóságú miniszter ur! Kegyeskedjék az áruszlet-üzlet-tulajdonosok most ányújtandó memorandumát figyelmére méltani és meghallgatni ezeknek az uraknak a kívánságait, akik az e tárgyban alkotandó törvényjavaslatnál követ-lenül érdekelve vannak, hogy az ő nézeteikkel is megismerkedjék. En követlenül érdekel téi nem vagyok, de meg vagyok győződve, hogy ók sommi igazságtalanságot nem kívánnak, semmit, ami talán másnak kárára válnék, mert ók csak annyit kérnek, hogy ók is tisztességesen megéljenek, amihez pedig az állam minden polgárának joga van.

Ezután maróti Fürst Bertalan a következő be-szédet intézte Plósz Sándor igazságügyminiszterhez:

Nagyméltóságú miniszter ur! Kegyelmes urunk! Az áruszlet-üzlet: örüsi értelejűde közüdmásu dolog és hivatalosan konstatáltot, hogy az Összárú-forgalomnak körülbelül 70%-át teszi ki. Természetes

az ön egész jelentését rendkívül unalmasnak ta-lálom. Fejezze be. Feltalálta Mercy Merricket?

— Nem.

— Hallott talán valamit róla?

— Semmit sem. Mindenütt akadályokra buk-kantam. A francia tábori kórház Franciaország vereségei következtében felozlott. A francia sebesültek német fogságban voltak, de senksem tudta, hol, és a francia seborvos egy csatában el-esett. Alorvasi, alkalmasint, hogy elrejtőzzenek, a seborvos minden irányában szentmentek. Már kétségbeestem fáradozásaim sikertelensége miatt, amikor a véletlen két porosz katonát hozott utamba, akik ugyanakkor a francia házikóban voltak. Azok megerősítették azt, amit már a német főorvostól és Horacéttól hallottam, hogy nem láttak ott feketeruhás ápolónót. A porosok még hozzátették, hogy ha ily ápolónó ott egyáltalán lett volna, aligha hagyta volna el a sebesülteket, mert hiszen megvédte őt a genfi kon-venció keresztjé. Nincs az az ápolónó, aki e diszjelvénynyel karján kiszolgáltatva volna a sebesülteket az ellenség kénye-kedvének.

— Szóval, — veté közbe lady Janet, — nincs Mercy Merrick?

— Magam sem tudok mást képzélni, — mondá Julian — ha csak az angol orvosnak nincs igaza, hogy Mercy Merrick maga az idegen nő?

Lady Janet fölemelte kezét ellenvetésül:

— Ön és az orvos azt hiszik, hogy ezt az ügyet mindkettőjük meglegedésére megoldották. De valamit mindig figyelmen kívül hagytak.

— És az?

— Ön folyvást annak a személynek eszelen állításáról beszél, hogy Grace a keresett ápolónó és ő maga Grace. De emellett nem magyarázza meg, hogy jött először az a nő arra a gondolatra; hogyan érthetett nevetemről és végül, honnan ismeri oly pontosan Grace iratait és viszonyait. Oly dolgok ezek, amelyek egy közönséges eszű embert bámulatba ejtenek. Tudja ezt az ön okos barátja meg is magyarázni?

— És az?

— Magam sem tudok mást képzélni, — mondá Julian — ha csak az angol orvosnak nincs igaza, hogy Mercy Merrick maga az idegen nő?

Lady Janet fölemelte kezét ellenvetésül:

— Ön és az orvos azt hiszik, hogy ezt az ügyet mindkettőjük meglegedésére megoldották. De valamit mindig figyelmen kívül hagytak.

— És az?

— Ön folyvást annak a személynek eszelen állításáról beszél, hogy Grace a keresett ápolónó és ő maga Grace. De emellett nem magyarázza meg, hogy jött először az a nő arra a gondolatra; hogyan érthetett nevetemről és végül, honnan ismeri oly pontosan Grace iratait és viszonyait. Oly dolgok ezek, amelyek egy közönséges eszű embert bámulatba ejtenek. Tudja ezt az ön okos barátja meg is magyarázni?

(Folytatása következik.)

Bécs, február 27. (A Budapesti Napló tudósítójának telefontelephíre.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 684.—, Magyar hitelrészvény 741.—, Angol-Osztrák bank 376.50, Bécsi bankjegyet 481.50, Union bank 540.—, Lánckerambank 413.50, Osztrák-magyar államvasut részvény 689.—, Déli vasut 52.50, Elbavölgyi vasut 450.50, Eszacknyugati vasut részvény —, Dobányrészvény 345.50, Rimamurányi vasút 485.—, Alpesi bányarészvény 389.—, Májusi járadék 100.80, Magyar korona járadék 99.50, Török sorsjegyek 115.75, Német birodalmi mára 117.10—117.13, Napoleonkor 19.07.

Külföldi értéktudós.

Berlin, február 27. (Lőcsdei tudósítás.) A tőzsde megnyitások bank- és bányarészek csökkenések és szilárdak voltak. Az üzlet mint a legutóbbi napokban általában igen szűk keretben mozgott, részint érdekeltől hiányban, részint azért, mert az ipar helyzetéről elegendő hírek voltak forgalomban. Bányarészek közül Buchumikat és Consolidation-részvényeket magasabb árfolyanokon keresetek, ugyancsak a Deutsche Bank részvényeit. A többi értékpapír-árfolyama nem változott. Belsőli járadékok szilárdak. Később a tőzsde tartózkodó volt, Magánkereskedelmi 2/90.

Berlin, február 27. (Zárlati.) 4%-os papírjáraék 101.25, 4%-os osztrák aranyjáraék 103.25, Elbavölgyi vasut —, Magyar koronajáraék 100.30, Osztrák-magyar államvasut 148.50, Kassa-oderbergi vasut —, Bécsi váltóár 85.35, Magyar vasuti beruházási kölcsön —, Alpesi bányarészvény —, Disconto-Commandit 195.25, Általános villamosági Részlet 191.—, Gelsenkirchen 175.50, Laura-kohó 217.10, 4%-os ezüstjáraék 101.25, 4%-os magyar aranyjáraék 102.10, Osztrák hitelrészvény 216.75, Déli vasut 52.30, Károly-Lajos vasut —, Orosz bankjegyek 216.30, 4%-os új orosz kölcsön 98.40, Török dobányrészvény —, Olasz járadék 103.75, Magyar hitelbank —, Dynamit Trust 168.50, Harpen 174.—, Az irányzat gyenge.

Berlin, február 27. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Eszacknyugati 4%-os magyar aranyjáraék 102.10, Magyar koronajáraék 100.30, Osztrák hitelrészvény 216.80, Osztrák-magyar államvasut 143.50, Déli vasut 52.50, Eszacknyugati vasut 216.30, Elbavölgyi vasut —, Orosz bankjegyek —, Buschlebradi —, Orosz bankjegyek —, (Utolsó.) Lombard —.

Paris, február 27. (Zárlati.) Osztrák-magyar államvasut —, 4%-os osztrák aranyjáraék 101.25, Osztrák Lánckerambank 451.—, 3%-os francia járadék 99.85, Otitoman-bank 604.—, 4%-os francia járadék —, Alpesi bányarészvény —, Déli vasut —, 4%-os magyar aranyjáraék 103.30, Párisi bankrészvény 1113.—, Olasz járadék 102.45, Francia törzshiz. járadék —, Osztrák földhitelezési részvény —, Török dobányrészvény 392.—, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, február 27. (Zárlati.) 4%-os papírjáraék 101.55, 4%-os osztrák aranyjáraék 103.40, Magyar koronajáraék 102.35, Osztrák-magyar bank 114.—, Déli vasut 52.15, Elbavölgyi vasut —, Londoni váltóár 204.80, Bécsi bankjegyet 122.—, Villamos részvény 127.—, 3%-os magyar aranykölcsön 89.40, 4%-os ezüstjáraék 101.20, 4%-os magyar aranyjáraék 102.35, Osztrák hitelrészvény 216.90, Osztrák-magyar államvasut 143.70, Eszacknyugati vasut —, Bécsi váltóár 85.68, Párisi váltóár 8150.—, Unio bank —, Alpesi bányarészvény 109.—, Az irányzat csendes.

Frankfurt, február 27. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Aranyban javult. Eszacknyugati Osztrák hitelrészvény 216.80 Német bank 216.90, Disconto 105.25, Berolini kereskedelmi bank 159.25, Gelsenkircheni 175.50, Harpen 174.55, Laura-kohó —, Olasz járadék —, Az irányzat csendes.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Február 27. A sertésüzlet irányzata: tartott. A Hívsott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (pártonként 400 kilogrammon feletti súlyban) 122—126 fillérg. Oreg közep (pártonként 300—340 kilogramm) terjedő súlyban) — fillérg. Fialat nehéz (pártonként 320 kilogrammon feletti súlyban) 128—130 fillérg. Fialat közep (pártonként 251—320 kilogramm) terjedő súlyban) 127—128 fillérg. Fialat könnyű (pártonként 250 kilogramm) terjedő súlyban) — fillérg. II. Magyar szedett: Nehéz (pártonként 280 kilogrammon feletti súlyban) — fillérg. Közep (pártonként 240—280 kilogramm) terjedő súlyban) — fillérg. Könnyű (pártonként 240 kilogramm) terjedő súlyban) — fillérg. III. Romániai: Nehéz (pártonként 320 kilogrammon feletti súlyban) — fillérg. Közep (pártonként 260—320 kilogramm) terjedő súlyban) — fillérg. Könnyű (pártonként 240 kilogramm) terjedő súlyban) — fillérg. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (pártonként 240 kilogramm) terjedő súlyban) — fillérg. Könnyű (pártonként 240 kilogramm) terjedő súlyban) — fillérg. V. Szerbiai: Nehéz (pártonként 260 kilogrammon feletti súlyban) 124—126 fillérg. Közep (pártonként 240—260 kilogramm) terjedő súlyban) 123—124 fillérg. Könnyű (pártonként 240 kilogramm) terjedő súlyban) 122—123 fillérg.

Sertésüzlet szám 1903. február 25. napján volt készlet 21.657 darab, — 1903. február 26. napján lehajlított 50 darab, — 1903. február 26. napján elszállított 592 darab, 1903. február hó 27. napjára maradt készletben 21.115 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 27. —

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Binder Mihály dr. megérkezését követően a máramaros megyei törvényszék fogházához, egyelőre ideiglenes minőségben, fogházfelügyelővé nevezte ki. — A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Dorogi Lajos tanított az aranytűi állami elemi iskolához rendes tanítói kinevezte. — A budapesti illetőtábla elnöke Wimmer Imre joggyorjort a budapesti illetőtábla kerületére díjaz joggyorjorknak; a kolozsvári illetőtábla elnöke Gál László vezette joggyorjorkot a kolozsvári illetőtábla kerületére díjaz joggyorjorknak nevezte ki.

Megelőzés. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Ondrus Pál losonczai állami fogházban ideiglenes rendes tanárt rendes tanári minőségében végleges megnevezte. Ugyeddi kamarából. A győri ügyvédi kamara közbírá teszi, hogy Mattyasovszky Vilmos előbb esztergomi, most bu-

dapesti lakos ügyvédet az ügyvédek lajstromából elköltözés folytán töltte; dr. Hegyi Gyula neszidori lakos ügyvéd pedig szokhelyét Magyar-Ovárta helyezte át.

Nemagyasítás. Römer Ferenc zombolyai lakos Rónára, Weidner János zombolyai lakos, valamint kiskoru gyermekei: Szuszanna és Emma Monár, Szailer János zentai lakos Győrre, Kohn Mór baranya-szenbirczei lakos Keleltre, Dziajka Gergely mezőbörzse lakos Debreczenre, Cseszticky Pál debreczeni lakos Czegledre, Stern Alfréd, Lajos és Gyula, valamint kiskoru Stern Jenő és Imre győri lakosok Söbörre, Petyó Rezső szinbábok-katáinhtutai lakos Barnára, kiskoru Rosenfeld Salamon, Ignác és Mózes budapesti lakosok Rudasra, Klein Simon budapesti lakos Keményre, Weisz Henrik szentgotthai lakos Vargára, Vaniesek Gyula adai lakos Vermesre, Frisch Mór kassai lakos Forgácsra, kiskoru Weisz Zsigmond kaposlakos Vajdára, Ekestein Róbert nagybecskereki lakos Kövesre, Sternberg Gyula budapesti lakos Dénesre, kiskoru Schwarz Ödön budapesti lakos Szászra, Weiszhaus Lajos budapesti lakos Vámosra, Engel Vilmos budapesti lakos Erdőse, Hecht Gyula nagysurányi lakos Halmosra, Szrnák Mihály póstyáni lakos, valamint kiskoru gyermekei Mária, Mihály, Iona, József, Katalin és Margit Szemerére, Gyivicska Mihály valamint kiskoru Mihály, Károly, Sándor, Erzsébet és Margit gyermekei Garaira, kiskoru Kohn Arthur és Kohn Béla kisléri lakosok Kálmánra, Lévi Róza csikszederlakos Harmatra, Kacz Lipót tapozlakos lakos Kovácsra, Engel Manó Mór kiskoru Lengyelre, Ebreuthal Zsigmond bajai lakos, valamint kiskoru Sándor fia Erdőse, Pollák Mór somogy-nagy-bajomi lakos Zalára, Drahsler Károly komáromi lakos Dömétre, Friedmann Adolf (Abris) szeghalmi lakos, valamint kiskoru Károly és Jenő fia Fodorra, Pizsák István magasföldi lakos, valamint kiskoru Iona, Stefánia, József, Anna, Amália és Mária gyermekei Vadászra, kiskoru Biau Lenke és Katalin aradi lakosok Bodóra, Stou György aradi lakos Szabóra, Ottrubny Ferenc vgyőzei lakos Doványra, Paszternák Gyula széplaki lakos Perényire, Tarcsa János aradi lakos, valamint kiskoru gyermekei Mihály, Sándor, Julisnna és János Thanyira, Hay Miksa budapesti lakos, valamint kiskoru Miklós és Kára gyermekei Halmosra, kiskoru Fleischer Viktor fumei lakos Földesre, kiskoru Rausenberger Vendel mágoesi lakos Rónára magyarostították a nevüket.

Pályázat. A zólyomi járásbírósnágnál jegyzői állásra két hét alatt lehet a folyamodásokat benyújtani.

Napirend.

Naplár. Szombat, február 28. — Római-katolikus: Román. — Protestáns: Román. — Görög-Ország: február 15.) (Quezim. — Zsidó: Adar 1. Sab. Ther. — Nap két: 6 óra 28 perckor. — Nyugszik: 5 óra 25 perckor. — Hoid két: 6 óra 40 perckor reggel. — Nyugszik: 6 óra 45 perckor este.

A miniszterek nem fogadják. A képviselőház hármagya fogad délelőtt 11 óratól 12-ig. A Nemzeti Szalon tavaszi kiállítása nyitva délelőtt 9 óratól este 8 óráig. Belépőji 50 fillér. Nemzeti Múzeum. Képtár. Nyitva van délelőtt 9 óratól délután 1 óráig.

Mesegazdasági Múzeum (Kerepesi-ut 72. sz.) délelőtt 9-től 1 óráig. A M. Nemzeti Múzeum történelmi és irodalomtörténelmi kiállítása. Nyitva d. e. 9 óratól d. u. 1 óráig díjtalanul, 1—2 óra között 1 koronáért.

A földtani intézet múzeuma (Stefánia-ut 14.) Nyitva délelőtt 10 óratól 1 óráig. Belépőji 1 korona. Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9 óratól 12 óráig. Akadémiai könyvtár nyitva 3—7-ig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—8 óráig.

A fődrosi könyvtár (Károly-kört 28.) mindennap nyitva van, köznapokon délelőtt 9—1-ig, vasár- és ünnepnapokon 9—12-ig. Állathert a Városligetben nyitva egész nap. Belépőji 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szaknyvtár, tudakozó-osztálya és keleti miniatúr: V. kerület Véczer-kört 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. Hazai termékek állando kiállítása és kereskedelem-történelmi gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés arisztokraták is eszközöl) a vár-szigeti iparcsermokban nyitva délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetése (Magyar kereskedelmi részvényársaság, V. Véczer-kört 32. szám alatt).

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet haviatlas jelentése. —

Budapest, február 27.

Hazánkban száraz és enyhe idő uralkodik. A hőmér-séklet emelkedett és éjjeli fagy csak elvétve fordult elő. Az alacsony nyomás Kiszacknyugaton, a magas pedig Délen és Délkeleten megmaradt. Kiseb esők voltak Németországban és Franciaország nyugati partjain. Európában az idő enyhe: kisebb esők voltak Németországban és Franciaország nyugati partjain. Kitűzés: Enyhe és tulnyomóan száraz idő várható.

Viz állás.

Table with columns for location (Ton, Duna, Móra, Vág, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Latorca, Gabor, Ung) and water level data for various dates in February.

Advertisement for 'Lieber-féle' books, featuring a circular logo and text: 'Népszerűbb minden könyvben. A legjobb husz gors elkészítése. Jobbítja a levelet, mártást, főzeléket stb. husz-kivonat.' Price: 'Egy-egy szám ára 30 fillér.'

Advertisement for 'Magyar Könyvtár' featuring a logo and text: '*** Elbeszélő Művek. *** Szerkeszti RADÓ ANTAL. Kijelölő LAMPEL RÓBERT (Wladimir F. és Fiai) az írók, udv. könyvtárosok Budapesti, VI. Vároasst-ut 21.'

Table listing book titles and authors from the 'Magyar Könyvtár' collection, including titles like 'Kipling Rudyard', 'Mikszáth Kálmán', 'Kőrös János', etc.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Szombat, 1903. február hó 28-án.

Az afrikai nő.

Opera 5 felvonásban. Szerzette Meyerbeer. Szövegét írta Scribe. Fordították Böhm G. és Ormay F.

Személyek:

Selika	Vasquezné	Don Pedro	Kornai
Ines	Szilágyiné	Don Diego	Ney B.
Vasco de Gama	Prevost	Foinquisitor	Szendrői
Don Alvar	Gábor	Nagy brahmin	Ney D.
Nelusko	Beck	Anna	Palóczyné

Kézlete 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1903. február hó 28-án.

Simonyi öbester.

Történeti vizjáték 3 felvonásban. Irta Martos Ferenc.

Személyek:

Báró Simonyi	Császár	Majthényi	Mihályfi
Des Tournelles	Márkus	Luzsénszky	Nádai B.
Desmarenes	Lánczy	Apagyi	Paulay
Juliette	Ligeti	Zelenay	Horváth
Dóry	Gál	Krupszky	Molnár
Aczél	Mészáros	Gyuri	Rózsahegyi

Kézlete 7 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

Szombat, 1903. február hó 28-án.

Kéz kezét mos.

Vizjáték 3 felvonásban. Irta Herczeg Ferenc.

Személyek:

Zentay	Balassa	Eberle	Kazaliczky
Marietto	Kertész	Klotild	Hegedüsné
Ozv. Vivóné	Csilyag T.	Faragó	Bárdi
Berkeney	Fenyvesi	Szergiusz	Gyözö
Tatár	Vendrei	Lőrinc	Hegedüs
Sylvom	Góth	József	Tanay
Borbély	Szörényi	Béni	Rónaszéky
Kabóczyay	Tapolczai	Kemény	Fekete

Kézlete 7 1/2 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.

Szombat, 1903. február hó 28-án.

Bob herceg.

Regényes nagy operett 3 felvonásban. Irta Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerz. Huszka J.

Személyek:

A királynő	Krecsányi	Táncmester	Ujvári
György, fia	Fedák Sári	Tom bátya	Szerdahelyi
Viktória	Dóri	Annie, lánya	Harmath
Lancaster	Pázmáfi	Plumpudding	Nyárai
Pompoinus	Kovács M.	Gipsy	Kiss
Hopmester	Solymosi	Pickvick	Parányi

Kézlete 7 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Szombat, 1903. február hó 28-án.

A bajusz.

Daljáték 3 felvonásban. Irta Verő György.

Személyek:

Kozáry József	Szilágyi	Lerchenbach	Szomori
Amália	Szikláiné	Lansky Jónó	Delli
Mathilda	Pálmay	Rosette	Tomcsányi
Plachwitz	Sziklai	János	Tollagi
Kozáry Gábor	Rúthonyi	Kertész	Lenkefi
Ilona	Horváth	Bankár	Giréth

Kézlete 7 1/2 óraker.

URANIA SZÍNHÁZ.

Szombat, 1903. február hó 28-án.

A fehér cár birodalma.

Kézlete 7 1/2 óraker.

Irógép azonnal és állandóan látható írással. Beépített tűzvesztővel, tárolóval, rovatóval munkához, költészetekhez, számlák írásához.

Legnagyobb áttűró képesség! Teljesen acélból. Beépített tűzvesztő és spirálrugó teljeselemelőző.

Számoló gépek! Prospektus, irásmintákat küldés a gépeket díjtalanul bemutatni a vezérképviseletnek.

SCHOTT & CO. DONNATH
Budapest, VII., Erzsébet-körút 1.

Nagy hét Rómában.

Legelősebb, legkényelmesebb társasutazás Olaszországba 1903. évi husvétülnépe alatt.

Indulás Budapestről 1903. április 5-én. Tartam 15 nap.

Jegyek a legelőkelőbb szállodákban (Róma—Nápoly—Capri—Sorrento—Pompeii) lakás és legmagasabb igényeknek megfelelő ellátás befoglalattal.

I. osztályú jegy ára 230 forint. II. osztályú jegy 190 forint.

Jelentkezéseket elfogad, értesítőket küld **PROPPER N. JÁNOS** igazg. „UTAZÁSI IRODÁJA”

Budapest, Erzsébet-körút 30. sz. 1. em.

Színházak heti műsora.

	M. kir. Operaház	Nemzeti színház	Vigszínház	Népszínház	Magyar színház
d. n. Vasárnap este	Moharóza	Simonyi öbester	Kéz kezét mos	Bob herceg	A bajusz

FŐVÁROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató

Nagyterem-utca 17.

Ma és mindennap

INDRA

(in Reiche des Indra)

Líncke Pál, nagy barokk kiállításos operettje egy felvonásban 4 képből

Carola Cécilia és Mariot

felléptével, továbbá a kitűnő

specialitás-műsor

és Tarka Színpad.

Az előadás kezdete 8 óraker.

A télikerben reggel 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenyez.

Az előkelő hölgyközönséghez!

Nagyságos asszony!

Azon kedvező körülménynél fogva, hogy az előkelő hölgyközönség megbízásainak évenként a legjobb igyekezettel eleget tettem, van szerencsém becses tudomására adni, hogy Zvieback Lajos és Testvére cégtől, nemkülönben a Belvárosi női felöltő-áruház cégvezetőségéből kiléptem s a saját cégem, illetve a saját nevem alatt egy nagyszabású

női felöltő-áruházat

létesítettem.

Nagy kiterjedésű tevékenységem alatt az előkelő hölgyközönség disztigvált ízlését, valamint a női divat terén felmerülő sokoldalú igényeket tanulmányozván, áruházamat eme tapasztalatokhoz mérten rendeztem be. Ugyanis állandó összeköttetést szereztem magamnak előkelő párisi és angol cégekkel, miből kifolyólag a raktáron lévő különlegességek, ugymint: **kabátok, palotók, köpenyek, gallérok, kosztümök, utcai és alkalmi toilették, bluzok, juponok, reggeli ruhák** stb. a legelőkelőbb ízlésnek megfelelően szolid kivitelben és **szépen** haszonnal megállapított **szabott árak** mellett állanak mindenkor dus választékban a hölgyközönség rendelkezésére.

Mérték utáni megrendelések **kizárólag saját műtermelmben** szakszerű vezetés alatt a **legjobb munkaerőkkel eszközöltetnek.**

Vidéki rendelmények lelkiismeretes elintézésére nagy súlyt fektetek, nemkülönben mintákkal, valamint a divatra vonatkozó kimerítő felvilágosítással mindenkor készséggel szolgálók.

S amidőn nagyságod becses figyelmét mindeme körülményekre felhívom, egyben arra kérem, hogy szükségleteinek fedezése céljából ezuttal és a jövőben közvetlen cégemhez méltóztassék fordulni.

Eddigi tevékenységem, valamint magyarországi tisztességem alapul szolid elveim teljes biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy becses bizalmára érdemes leszek.

Kitűnő tisztelettel:

FARKAS FERENC

női felöltők, utcai és alkalmi toilették áruháza és műtermei

Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 13. sz.

HA MÁR

semmitőlé kísérlet nem használt próbálja meg a Szapol csúsz- és kövszénykenőcsöt. Ára 5 korona utasítással. Kaptható a „Magyar király” szegyszertárban Bpest, V., Marokkai-u. 2/N.

Minden sorsjegynek nyernie kell.

Huzás

már

február

28-án.

Magy. vör. + sorsjegy

Kapható 24 havi részletfizetéssel.

HAVIFIZETÉS:

1 drbra 1 kor. 61 fillér

2 " " " 20 " "

3 " " " 75 " "

5 " " " 90 " "

Főnyeremény 40.000 kor.

Huzás

már

március

2-án.

Bazilika-sorsjegy

Kapható 24 havi részletfizetéssel.

HAVIFIZETÉS:

1 drbra 1 kor. 16 fillér

2 " " " 39 " "

3 " " " 45 " "

5 " " " 70 " "

Főnyeremény 30.000 kor.

Már az első részlet és 36 fillér postai beklődése ellenében kiadom a sorozatok és számközt tartalmazó részletet **azonnali játékkal.**

Fleissig Sándor

bankháza Budapest, VII., Erzsébet-körút 2.

A m. kir. szabad. osztályorszájáték

V. osztályának nyereményhuzása

f. é. március hó 4-én és 5-én lesz.

Az V. oszt. sorsjegyek megújítási árai: (melyek a IV. osztályban már játszottak.)

1/1 eredeti sorsjegy	-----	Korona 32.-
1/2 " "	-----	" 16.-
1/4 " "	-----	" 8.-
1/8 " "	-----	" 4.-

Az V. osztályu vételsorsjegyek árai: (az újonnan belépők részére.)

1/1 eredeti sorsjegy	-----	Korona 136.-
1/2 " "	-----	" 68.-
1/4 " "	-----	" 34.-
1/8 " "	-----	" 17.-

Török A. és Tsa

bankháza, Budapest.

Központ: VI. TERÉZ-KÖRUT 46/b.

Fiókok: Váci-körút 4., Múzeum-körút 11., Erzsébet-körút 54.

Legnagyobb osztályorszájáték hazánkban.

MOST JELENT MEG
második kiadásban!

.....

II. kiadott és elővetelt kiadás

Segélynyújtás

és órá-intézkedések

baleseteknél és
üzemi megbete-
gedéseknél

Irta
Dr. MARTON SÁNDOR
a budapesti áru- és értéktőzsde orvosa

Ára fűzve 1 korona

Kapható
LAPPEL R. (Wodianer F. és Fiai)
24. sz. utca, 11. sz. házszámban
BUDAPEST, VI., ARABISHT-UT 21.

Egy még jó karban lévő

vendéglő

LIPIKEN (Slavonia) szabad kézből ELADÓ.

A szobán forgó vendéglő, mely a lipiki fürdővendégek által szívesen kerestetik fel, ott a legjobb helyen fekszik és 18 vendégszobából, étteremből és megfelelő mellékhelyiségekkel, valamint hozzávaló szántóföldekből és kertből áll.

Bővebbet: Hirsch L. L. és Társa cégnél, Sziszeken (Horvátország).

Bor és cognac Palestinából

világhírt, nagyszorú, és párisi világhírtállításon kitüntetve, kapható a

„PALESTINA” behozatali-társaságnál

Budapest, Erzsébet-körút 42.

Töltés a kir. közjegyző felügyelete alatt.

Hordókban nagyban áruk. Képviselek kerestetnek.

Képviselek minden megye részére külön kerestetnek.

Borarak 1.20 kor.-tól 4 kor.-ig, cognac üvegenként 6 kor.

Olecsőbb és jobb, mint bárhol.

Legnagyobb BUTOR-áruház

budapesti

Öb száz szoba dívtos asztalos és kárpitos butor, u. m.: barokk, angol, szecesszió, g-német stb. stílusban a leggyezserebből a legfinomabbig a legmodernebb fazonban, a garnitúrák huzásza szeltem, pilás, franciá- és angolstílusokkal, készen, raktáron kizárólag jó minőségben.

A tartósságért több évi kezességet nyújtunk.

Varga Mihály és Társai

magy. butoripar-társasága

BUDAPEST, IV., Koronaherczeg-utca 2., Kigyó-tér sarok.

A legújabb butor-áruházunkat több mint 47 képpel 36 kr. beklődése ellenében börtönre klődük. Hírvásárlás esetén a 25 krajáért visszaszadjuk.

Olecsőbb és jobb, mint bárhol.

Szabadalmakat, védjegyeket

és mintavédelmet kieszaközölnek:

Bernauer Zsigmond (Dr. Szilasi és Bernauer) VII., Kerepesi-út 32.	Kelemen M. István (Kelemen és Társai) VII., Hotel Royal B.	Schön Fülöp (Schön F.) VII., Erzsébet-körút 19.
Böleskey Pál V., Nador-utca 34.	Meller Ernő VII., Erzsébet-körút 13.	Dr. Szilasi Jakab (Dr. Szilasi és Bernauer) VII., Kerepesi-út 32.
Harsányi Jenő V., Nador-utca 34.	Neufeld Armin VII., József-körút 8.	V A V
Kalmár Jakab (Kalmár) VII., Kerepesi-út 44.		

magyar hitos szabadalmi ügyvivők testületének tagjai.

